

nisi
impo-
is est
s esse
si illa
is re-
puni-
Tam
nulli.
Mali-
annas
mnes
hunc
edem
men-
etri-
infi-
; ex
; in-
ulus
defa-
aga-
Ro-
uam
ecii,
rba-
rias.
Sed

Sed quæreris, Papistas apud nos omnibus bonis spoliari; ac non omnibus, tonsor, nec omnes ne spoliantur quidem: refectarii solum, qui non à regis, sed pontificis nutu tori pendunt, quique sacris nostris interesse recusant, mulctæ nomine, fisco regio libras aliquot pendunt. an hoc est omnibus bonis spoliari? an hæc mulcta tibi videtur multa? forte lactis mulctæ mulctæ nomine soluta, tibi idē videretur. at si spolia ampla velis, ad Inquisitionis spoliariū. leges vestras Draconicas lege sanguine scriptas, quibus, bonis omnibus, fama, libertate, vita ipsa spoliantur. hoc est spoliari. nos ergo (nō vos) sumus spoliarii.

“ In 4. queritur Tonsor, nos nomen 4 Simili
“ Catholici papistis per vim eripuisse: quid tum postea? nonne vim patitur regnū cælorum? an non Christus armari potentis vasa vi rapuit? gloria Israelis fide gentium rapitur; ut Iacob fratri benedictionem & primogenituram: ut Hebræi Aegyptiis vestes & aurum; sic vobis, Catholici nomen eripimus. Neque ista quidem vis est, ut Cæsaris verbis utar, cum à sicariis obsideretur. Vobis eripimus quod nostrum est, quodque vobis non magis converterit, quam annulus aureus naribus suis, aut Herculis extuvæ Baccho, quibus ille inferos terruit, ut vos superos Ecclesiæ Catholicæ titulo; estis

u Horat.

x Petrar.

eba. dial. 46

a Herodot.

l. 1.

b Rev 13.

41.

revera *κακοὶ αὐτοὶ* non *εὐδοκῶν*. Quare ne specioso titulo orbi diutius imponaris, detraximus larvam, nihil enim simulacrum diuturnum, & utinam tales essetis, quales haberi vultis. ^u Tu rectè vivis si curas esse quod audis. ^x Bene namq; itent res humana, si quod profiterentur homines; id essent. Sed quid causæ habei, cur nomenclaturam catholici malis, quàm Papistæ? à matre Ecclesia catholici, à patre Papa, papistæ vocamini: an apud te plurius est maternum, quàm paternum nomen? Spurius sis oportet, aut Lycius aliquis. ^a Lycii enim soli mortalium Matrum nomina sibi induunt, & à matribus avulsiq; genus suum reperunt; an vero pudet te paterni nominis, quia ex humili loco oriundus Papa pater, ^b quippe teritiæ filius? hui non cognosco vestium tam superbum. O infortunatum illum senem, cui contigit tales habere filios! nonne Gigantes, qui dicuntur cælitibus fecisse metum, cunctisq; fugasse in Ægyptum, fuerunt terræ filii? nonne gemini Aloiadæ, qui manibus magni rescindere cælum. Aggressi, superisque Iovem detrudere regnis? ergo ne te pudeat patris terrigenæ & *αὐτοχθονος*, sed potius exulta, ut olim Bion: *τότε πατὴρ ὕψιστος*. certe sic diceres, si testiculi vena ulla paterni viveret in te.

In 5. adversus Solem loqueris, id est ; Simil.
splendidè mentiris. 1. Papistas apud nos
proditionis quidem prætectu, revera ra-
men religionis ergo, extrema pati. 2. Pro-
ditores, si Calvino se addicant, non esse
amplius proditoris reos. 3. Catholicos
ut fidem abneget, non ut crimen fatean-
tur, excarnificari. Carnifex quæ loque-
ris? nisi esses homo perfrixtæ frontis, &
mentis furiatæ, non effutires tam aperta
mendacia, incendio, vel suspendio potius
digna, & non verbis, sed verberibus refel-
lenda; ipsi Papani, communi cælo soloque
nobiscum fruantes, tibi reclamabunt. Mul-
tari nummis aliquot, non est extremo af-
fici supplicio, nam tolerabilior est pecuniar,
quàm vitæ jactura; paulatim lento igne
torreri, & omnibus fortunis exui, est extre-
ma pati. Neq; ullus apud nos religionis er-
go excarnificatur, ut fidem abneget. Inso-
lens hæc est illa vestra barbaries; sed qui al-
terum incusat probri, seipsum intueatur
oportet. Quod nobis falso objicis, in vos
optimè quadrat. in sola Gallia. 30. dierum
spatio, triginta hominum millia trucidasti,
idque religionis ergo. si omnes vestras car-
nificinas enumerarem, & Si juvat annales
nostrorum sadire malorum,

6 Simil.

c Auguſt.

d De his vi-
de Aug. lib.
de heres. c.
69.
e Cyprian.
pag. 168.

Ante diē clauſo componet veſper Olympo.
 “ In 6. ſtrenuē boar, nos quosdam Ca-
 “ tholicos vita donare, quia (ſi Diis placet)
 “ illis invidemus Martyrii coronam. An
 non acutē dictum, & ſapienter, ut omnia?
 O plumbeis pręcordiis tonſorem! ^c cauſa,
 non paſſio facit Martyrem; &, in ſimilitudi-
 ne paſſionum, eſt diſſimilitudo paſſorum,
 ſic Chriſtus & latrones, in paſſione ſimiles,
 in cauſa longē diſſimiles. Tales eſtis Mar-
 tyres, quales olim Donatiſtę, hodie Ana-
 baptiſtę: imo ^d Circumcelliones eſtis, dum
 flagellis die paſſionis vobis mortem accele-
 ratis. ^e Martyr non eſt, qui fraternam non
 tenet dilectionem. At cane pejus & angue
 nos odiſtis. qui in perſerenda morte pro-
 priam, non Chriſti gloriam querunt, Mar-
 tyres non ſunt: alioqui Codrus, Scęvola,
 Regulus, Curtius, &c. eſſent Martyres. At
 vos non Chriſti gloriam, ſed conſtantię
 laudem, dies feſtos, templa, preces, imagi-
 nes, altaria, &c. ambitis; ſed, an de repub.
 peſſimē meritis vitam donare, eſt illis in-
 dere? hancine reſertis gratiam donatę vi-
 tę? qui vos fovet, luporum catulos alit.
 Quid ſi Tonſoris cervicem conſurus eſſet
 tortor bipenni? an ægrē laturus eſſes regiam
 clementiam (quam tu invidiam vocas) &
 mortu

mpo. mortis sententiam revocaret? vix credo:
nisi forte raderet te vitæ turpiter actæ, dum
furæ, quas in malefano illo pectore circum-
fers, exagitant mentem seclerum conscientia
lauciam, & ad suspendium cum Iuda præ-
cipitem agunt.

In 7. & 8. Cretensis adhuc *ἡρώδης* & 7. & 8.
ἡρώδης quare una fidelia deal. Simil.

benus duos parietes: ait Campianum,
Garnetum, multoq; alios peremptos,
non revera ob perduellionem, sed ob
pietatem, perduellionis tamen prætextu,
ne Martyrum honos illis tribueretur.

Oporter mendacem esse memorem; non
solum læsæ majestatis accusatus & condem-
natus est uterque, verum etiam falsi sunt ul-
tro, idq; instante morte, se Principi & Pa-
trix insidias retendisse, neq; penitus facti,
quia opus meritorium credebant, reges hæ-
reticos occidere. Hujus novæ doctrinæ Da-
vid ignarus erat, qui juvenem occidi cura-
verat, quod Saulum semimortuum, Tyrân-
num, reprobum, idq; rogatus interficerit: 23.

2 Sam. I. 14.
Eccles. 10.

& Solomon, qui Rege in ne cogitatione læ-
dendum docet. Sed isti tui boni viri vita
non donati sunt, ne putares nos omnibus
Romano-Catholicis martyrii lauream invi-
dere, quare beatos illos Martyres largis in-
dulgentiis

dulgentiis onustos, restâ in cœlum misit
carnifex: nisi forte inciderunt in latruncu-
los illos, qui mediam aëris regionem obsi-
dent, aut plumbum diplomati calore ignis
elementaris liquefactum est: tum verend-
um, ne cum Titania pube, fulmine dejecti
fundo volvantur in imo.

9 Simil.

In 9. nos iterum tyrannidis accusat, &
toties inculcata ad nauseam repetit; ubi vi-
dere est satis loquentiæ, sapientiæ parum,
sed semper familiare tuit hæreticis, cum
veritatem nequeant argumentis evertere,
ad calumnias tanquam ad sacerrimam an-
choram confugere: Baptista & Paulus sedi-
tionis, Christus & Stephanus blasphemiz
accusati sunt. Primis Christianis falso im-
putatum est, quod nocturnis vigiliis pro-
miscuam venerem exercerent. Iudæis, quod
in templi sacrario asini caput adorarent: Et
hominem Græcum quottannis immolarent.
f Omnis publicæ cladis, famis, pestilentiz,
terræ motus, &c. Christiani habebantur au-
thores. An Tyrannis est, occidere regici-
das? imo iustitia est, & fiat iustitia aut pe-
reat mundus; nam hæc remota, quid aliud
sunt regna, quàm magna latrocinia, testis
Augustino. Quare delinant Papicolæ male-
dicere, malefacta ne noscant sua. Sicarios
collere

f Vid. Ter-
tul. in apol.
Ioseph.
Iustin.
Euseb. &c.
g Dictum
Ferdinandi
Imperat.

collere, jure divino & gentium licet. Sed *Tit. 3.*
 quo jure comburitis hæreticos Alastor? *Mat. 16.*
 non divino: hæretici devitandi, & Phari-
 ſæi fugiendi, occidendos non lego. *h Ser. h Auguſt.*
 vandus peccator non perdendus. *h Hæreti- i Hæron.*
 cum vitare didici, non igni tradere. *1 Qui 1 Idem in*
 cæditur, Christum imitatur, qui cædit An- *Pſal. 7.*
 tichristum. Lege Theodoſii hæretici 10. *Mat. 13.*
 libris auri mulctandi, non excarnificandi.
 Zizania non ſic evellenda ſunt. *m Si Tyran- m Vide*
 nis eſt, hæreticos necare, quid eſt orho- *(bryſoſt.*
 doxos eviſcerare, in fructa conſcindere, *Hom. 47. in*
 verberibus uſque ad necem cædere, in ſer- *Mat. Tbe-*
 vente ahenis elixare, & innumeris tormen- *oph. in Mat*
 tis torquere? O Scythicam barbariem! *c. 3. Aug. E-*
piſt. 127. & c

In 10. Aſteonem agit, & cornuto ſyl- *10 Simil*
 logiſmo ſeu dilemmate nos ferit. Catho-
 lici in Britan. honeſto munere ſurgentes,
 aut fidem mutare, aut ſtatione ſua dece-
 dere jubentur: Si illud, ſunt ridiculi: ſi
 hoc, inglorii. Fœnum habet in cornu
 hic Tonsor conupta. Non verebimur ta-
 men illi fœnum detrudere, quod^a Cæſar *n In Pla-*
 quondam M. Cræſſo factiſſe dicitur. Pa- *1. 17. b.*
 piſtas perfidam veſtram fidem abnegantes
 non iridemus, ſed vero amore & honore
 proſequimur, amplectentes ſcilicet prodi-
 gos redeuntes plenius ulnis, & oves perditas

summa cum læticia domum humetis reportantes; unus ille Spalatensis impostor, qui miram gentis nostræ humanitatem expertus est, sit testis qua benevolentia complectamur eos, qui excusso errorum vestrorum iugo in castra nostra transvolant. Quod si erroribus pertinaciter adhæserint, indigni sunt qui eximium quid patrasse censeantur, an pertinacia mereatur triumphum, Tonsor? certe tu indignus es vel ovatione, nisi tali, ut asino scilicet insidens & urtica coronatus, pro myrto; balneatorum, lipporum, & tonsorum magna pompa comitatus, deducaris in fanum Morizæ. Sed dic sodes, an æquum est, ut ii qui credunt, fidem non servandam cum hæreticis, imo opus pium Reges occidere, an æquum est (inquam) ut ii aliquo honesto munere hîc fungantur? Appage insulse, lupis & agnis quanta sortitio obrigit, cum his nobis discordia est.

Horat.

II Simil.

In II. spermologus more suo blaterat, Papistas sub primordia regnantis Elizabethæ, ad carceres & cruces abreptos, quod acrius in Calvinismum insurrexissent, causasq; indiès excogitari occidendi Catholicos. O Sycophantam nondum te cepit mentiendi facietas? quis tibi tot mendatorum artifici, etiam vera dicenti in posterum credi-

crediturus est? turbulenti quidam qui Re-
ginæ insidias struebant, & assiduis machi-
nationibus Reipub. & Ecclesiæ statum tur-
babant, supplicio affecti, idque non injuriâ;
non est enim res levis momenti, versatilem
plebem & ad omnia mobilem, in principem
concitare; melius ut isti incendia ii pereant,
quàm ut regnum veniat in discrimen. ideo
tam severè animadvertum in Core & soci-
os. jure omnium gentium seditionum au-
thores extremis suppliciis afficiendi. nonne
Israelitæ omnes in deserto exceptis Iosuah
& Caleb, nonne Absolom, Siba, Adenia,
ob seditiones perierunt? Vide Plutarchū &
Livium de pœnis seditiosis Romanis irroga-
tis. ° Iura civilia quoque. quod verò men-
tiaris nos causas excogitare occidendi Pa-
pistas; dignus es, cui omnes Dii, Deæq; ex-
itium duint. nam vix potui suspicari tan-
tum veneni in uno pectore latere, quantum
in tuo reconditum video 5. annis Mariæ 260.
innocentes excarnificâstis: cum 44 annis
Elizabethæ 180 tantum, iiq; seditiosi oc-
cisi sunt.

“ In 12. grunnie sus Ingolstadianus, nos 12. Simil.
“ Zelotypiâ rituum ecclesiæ papæ flagra-
“ re, quia Episcopos, Presbyteros, Diacono-
“ nos, &c. habemus. Anticyras tibi navi-
gandum

o In c. tit.
de sedit. l. 1.

gandum, ut hæc probeat. Nulline ritus & sacri ordines Apostolorum temporibus à iis, non à vobis hæc mutuamur. Britannia nostra omnium regionum prima, publice fidem Christianam proficitur. Nam Lucius Angliæ Rex, imperante Commodò, Christiana sacra amplectitur, anno Christi 196. secundum Genebrardum, ac secundum Gordonium Lesmorzum anno 183. P Immo à temporibus Apostolorum usque ad Augustinum Cantuariensem, à Gregorio 1. huc missum, circa annum Christi 604. Mauritio & Phoca Imperatoribus, Anglia septem habuit Episcopatus, & Archiepiscopatum unum. Donaldus vero ejus nominis primus, Scotorum Rex, Christianos ritus recepit, tempore Septimii Severi, circa annum Christi 197. Vide Buchananum lib. 4. de reb. Scotor. Lessum, & Boethium. Britannorum Romanis inaccessa loca Christo nunc suddita, inquit 1 Tertullianus, qui tunc florebat. Certè publicam fidei professionem, & libertatem, nostræ Britanniae acceptam ferat Roma: 2 Constantinus enim in Britannia natus fuit. Helena quoque mater, non ex Bithynia, ut putat Nicephorus, sed ex Britannia erat. Præterea, si vestrum rituum æmuli sumus, cur nullæ apud

p Galsfrid. l.
3. c. 4.

Vide Bed.
de reb. Ang.
l. 1. c. 4.
Polyd. de
reb. Angl.
l. 1. c. 2.

q Cons. Iud.
2. 7.

2 Rufus in
vit. Con-
stant. l. 1. c. 3.

nos gesticulationes histrionicæ, vertigines
 Ethnicæ, adorationes, murmuraciones, sal-
 rationes, &c. cucullæ, rasuræ, confusæ, cam-
 panæ baptisæ, aqua lustralis, sputum, &
 sal in baptismo, indulgentiæ, missæ pere-
 grinâ linguâ missæ, & reliqua hujus fa-
 rinæ deliramenta? cur impia vestra dogma-
 ta de meritis, transubstantiatione, purgato-
 rio, traditionibus, votis, libero arbitrio, &c.
 rejecimus? Vipere quia vestra, non primi-
 tivæ Ecclesiæ sunt. ergo nos vestrorum ri-
 tuum similes non sumus, ut tu rudis Archæ-
 diæ pecus; imo vos in pelle leonis, estis si-
 milis ethnicorum rituum: quæ namq; plebi
 tanquam Catholica obtruditis, ethnica
 sunt. Aquam lustralem habetis à Iuliani ^(Theod. 1.)
 sacerdotibus, Apollinis Daphnæi cultori-
 bus; hunc Apostata (repudiato Christo)
 coluit. Purgatorium à Virgilio Platonico-
 rum nugas sequuto, ergo exercentur pœnis,
 &c. Bellarminus quidem jactat, omnes u ^{De purg.}
 Græcos & Latīnos docere, purgatorium ^{1. 1. 15.}
 esse: sed huic opponimus * Alphonsum de ^{Advers.}
 Castro, * Polydorum, &c. Græci huic fa-
 bulæ semper reclamaverunt. Gregorius fuit ^{heret. 1. 2.}
 primus, qui de eo directè scripsit in Dialogo ^{De invent.}
 sed ejus purgatorium longè differt ab hodi-
 erno. Auctoritas Tertulliani Montanistæ,
 &

& Originis hæreseos damnari me nihil movent; omnes patres primæ Ecclesiæ, Mæcovitz, Græci, Abissinæ, Georgiani, Arminiani, &c. hanc fabulam derident, quæ Pontifices toties argento miseram plebem emunxerunt. Relego Lectorem ad Pontificum vitas; nam brevitatis studio multa lubens prætereo; ^b rasuras vestras & tonsuras mutuastis ab Ægyptiis & alijs. ^c Circumgestionem Panacei Dei ab ethnicis: illi namque idola circumgestabant. Missæ pro defunctis, in imitationem Numæ sunt; ^d hic sacra Iovi, Marti, Quirino instituit. Novendiale sacrum & februa simillima vestris Missis pro defunctis; de quibus ^e Virgilius, ^f Ovid, ^g Salust, ^h Cicero, Plin. de reliquis vestris nugamentis idem censendum.

^b Herod.
Baruch. 6.
^c Apul. 1. 17

^d Livius.

^e Æne. 5.
^f In Fastis.
^g in Inguirib.
^h 2 De legib.

13 Simil.

ⁱ Vide
Aug. de
oper. Man.
2. 28. Concil.
Later. 1. 3. c.
de sac. sanc.
Eccles.
Greg. Tu.
roz. 1. 9. c. 6.

« In ultimâ oblatrat nobis, quodd monumēta Martyrum evertimus. Si reliquias & imagines Divorum intelligit, quibus impostores mundo tot sæculis illuserunt, non minore jure evertimus eas, quàm Moses vitulum aureum: Ezechias serpentem æneum: Iosiah altaria, & reliqua idolorum monumenta in pulverem comminuerunt. ⁱ An referam tibi imposturas vendentium & ementium reliquias, & Nebulonum obudentium facinorosorum ossa specie reliquiarum

quiarum sancti Martyrum? ut ille qui prædicabat, se reperisse in Hispania Vincentii & Fælicis reliquias, cum revera nil aliud fuerint, quàm ossa cujusdam laironis. Non te latent artes, quibus imagines excavatz, visæ sunt sudare, flere, loqui; hæc didicistis à Sacerdotibus Bel & Apollinis, cujus templum eversum, & Sacerdotes à Nerone ob hujusmodi imposturas interempti. Sanè non minùs superstitiosa erant illa vestra monumenta & *κωστήριζα*, quàm odiosa est hæc tua *κωστήριζα*. Si autem per Martyres intelligas Papistas rebelles, nec Martyres esse, nec monumenta agnosco ulla, præter scelerum monumenta nefanda.

Vides Lector hujus caprimulgi egregias similitudines, dignas, quæ inscribantur vino potius quàm atramento, nam hominem sobrium vix sapiunt. sed videamus reliquos ejus plumbeos pugiones, quibus putat se nostros Britannos confecisse.

CAP.

CAPVT. II.

*Num Christus super Petrum Ecclesi-
am adificauerit ?*

Raculus, vult videri hic
Græculus; & ebrius, He-
braeus: & Tonsor deli-
rus, doctus Syrus. Sed
ne Sutor ultra crepidā:
quis expedit *Plittraco*
suum *zeips*? Magister
artis ingenique largitor venter, &c. sed vi-
deamus Camelum saltantem, & insultan-
tem. i. velut ex plaustris convitia jacie in
Gordonium, quod asserat nomina in He-
braea & Syriaca lingua, non habere finales
terminationes, ut apud Græcos & Latinos,
sed ex articulis genera distingui; Tonsor
contra, vult genera facilius ex terminatio-
nibus, quàm ex articulis dignosci, & mas-
culina vult terminari quovis modo, præter-
quam in *he* præcedente *camets*, &c. Fœmi-
nina verò in *he* & *tan*. Onagrum! nonne
plurima sunt fœminina desinentia in *beth*,
daleth, *vau*, *cheth*; *jod*, *caph*, *lamed*, *mem*, &
in omnes pene literas? contra plurima mas-
culina

ulipa in *be*, & *tan an*? ergo quid certi potest
 agnosci de generibus Hebraicis ex termi-
 nationibus? parum equidem; ex significa-
 tione, articulis, vel pronomibus, & con-
 structione cum verbis cognoscitur genus
 multò certius. In Syriacâ vero linguâ ma-
 ior incertitudo ex terminatione, nam usu
 & observatione magis, quàm ullis regulis
 agnoscuntur genera, inquit ¹ Mafius. ^m Dis-
 ficulter regulis sciri potest, utrius generis sit
 nomen Syriacum. At putat Grammaticaster
 non minorem certitudinem in his linguis
 de generibus, quàm in Latinâ: sed hoc fal-
 sissimum; nam verbi gratiâ: omnia Latina
 in *a* primæ declinationis sunt foeminina,
 omnia in *e* tertiæ, neutra, omnia in *um* ap-
 pellativa neutra. Articuli vero rarò jungun-
 tur nominibus in linguâ Latinâ; quare hæ-
 cæ grammaticationes ex harâ productæ
 sunt, non ex scholâ. sed ad rem. Christus
 vernaculè loquens sic protulit hæc Syriaca.
Anth bu Kipha, Vebal bada Kipha, Tu hic
 Cephas, & super hanc Cepham. ^a Bellarm. ^{n L. de pont.}
 vult vocem Cepha hic in utraque sententiæ ^{c. 10.}
 parte appellativam esse, non propriam viri:
 sic enim reddit verba: *Tu es Petra, & super*
hanc Petram. Sed hoc ineptissimum est;
 nam pronomem masculinum (*bu*) apponi-
 tur

*1 In Gram.
 Syrach. l.
 m Crines. in
 Gymnas. Sy-
 riach.*

tur priori Kipha. posteriori vero (*bada*) scēminum. sic enim vertenda verba: Tu hic Petra, & super hanc Petram. Ergo masculinum *bu* saris indicat priorem Cephā esse Petri nomen illi inditum, Ioh. 1. 43. alioqui nulla esset syntaxis: scēminum vero *bada*, junctum cum posteriori *Cepha*, ostendit hanc *Cephā* toto genere differre à priori, *Petram* scilicet à *Petro*. Sed Cardinali in subsidium promicat Tonsor acutā novaculā formidabilis, asserens articulum *bu* non referendum ad *Kipha*, sed ad personam Apostoli, seu pronomen *anth*: quasi dicat Christus, *anth bu*, tu hic, id est, tu ille, vel tu ipse es *Kipha* vel *Petra*: & sic ^{non} opus est ut *Kipha* sit masculinum. Sed quæso cur Græcus interpres non vertit οὗ ἐστίν, vel αὐτὸ ἐστίν, sed, οὗ ἐστὶν Πέτρος: & Latinus, Tu ille, vel tu hic es Petrus, sed tu es Petrus? Cur particula tantæ emphasis omissa quoque in Hebraico textu Munsteri? ubi simpliciter dicitur, *atta Kepha*, non *atta bu Kepha*. Ergo articulus *bu* in Syriaco textu jungendus est cum *Kepha*, non cum *anth*; nam perinde absurde dicitur *anth bu*, ac si græcè scriberis οὗ ἐστὶν Πέτρος, pro, οὗ ἐστὶν Πέτρος. Sed inquis non insuetum est geminare pronomina emphasis gratiā: ut, ille ego, &c.

Verum

verum, sed (tu hic) non memini legisse me;
ostende horum unde legeris hunc stolcu-
lum. ° Poeta quidem canit: hunc ego te o Aen. 9:
Euriale aspicio; sed poetica licentia est; &
(hunc) ibi significat talem vel huiusmodi;
præterea, in textu Munsteri pronomen fœ-
mininum *bazoth*, jungitur cum *Kepha*. Re-
spondes eum textum authenticum non esse:
certè me facet an idem sit cum eo quem ci-
tat P. D. Hieronymus, quemque sermone p In L. 5.
Græco donavit, vel cum eo evangelio quod Eph.
D. Bartholomæus Indis hebraicè scriptū q Hier. in
reliquerat, quodq; Pantænus Originis c. Mat. 12.
cozvus, ex India secum detulit. Munsterus r Euseb.
asserit se exemplar hoc mutilum & lace- bist. Eccles.
rum, à Iudæis extorsisse. Sed utcunque, L. 5. c. 10.
hic textus hoc in loco jungendo fœmini-
num *bazoth* cum *Kepha*, consentit cum ex-
emplaribus Syriacis & Græcis. At masculi-
num inquis *bu* non compareret in textu Mun-
steri; esto, compareret ramen in Syriaco: Sy-
riacum *bu* urget Gordonius, non hebraicum.
Dubitas num Mathæus scripserit evangeli-
um Syriacè an Hebraicè; certe Syriacè;
nam ea lingua scribere debuit quæ à populo
intelligeretur, at ea fuit Syriaca: Hebraicæ
namq; cognitio amissa in captivitate, 2. Sy-
riaca fuit Christo vernacula. 3. Vulgarior
C quam

q^uam Hebræa. nam hæc Sacerdotibus so-
lum, & legis peritiis nota fuit: illa. verò
Mesopotamix, Babylonix, & Egypto, Pale-
stinx, &c. communis. Hieronymus qui-
dem asserit Matthæum Hebræicè, & Eu-
sebius, patrio sermone scripsisse: sed Syro-
Chaldaica lingua fuit patrius illi sermo; &
Hebræicus vocatur, quia eo Hebræus po-
pulus loquebatur. Sic Paulus in Actis dici-
tur habuisse concionem populo Hebræicè,
id est, Syro-chaldaicè. Sed de hoc argu-
mento vide ¹Widmanstadium. Guido Fa-
britius in epistolâ, quam præfixit ultimo to-
mo Bibliorum Hispanicorum, multis verbis
Syriacæ linguæ antiquitatem & præstanti-
am commendat; asserens ab Apostolorum
ævo ad hæc usque tempora, in Ecclesiis A-
siaticis incorruptè asservatam, &c. ergo
frustra hic stabilitur Pontificis primatus:
nam semper Petrus distinguitur à Petrà,
u^{nde} fundamentum, & Petra Christus. Petrus
vacillavit fide; fuit fundator Ecclesiæ cum
cæteris Apostolis, ergo non fundamentum.
Fuit Apostolus, Pontifices non sunt: ^{quod} ~~quod~~
vocatus, non illi: incertum an fuerit Romæ,
& si fuerit, non sequitur pontifices esse ejus
successores: Petrus fuit & docuit quoque
Hierosolymis & Antiochiæ; Paulus tunc
Romæ,

*1 Hist. Eccl.
l. 3. c. 18.*

*1 In præfat.
test. Syriac
vide Postel-
lum. Ge-
ward Yeldo-
nicum.
Ant. Mes.
66.*

*u^{nde} 1 Cor. 10.
6 1.3.*

Romæ, & Apostolus gentium. cur pontifex plus juris haberet in coepiscopos, quam habuit Petrus in Apostolos? eadem claves commissæ Petro, & cæteris Apostolis: ergo ob ministerium non magis est Ecclesiæ petra, quam illi. Si ob fidem sit petra, successores non sunt. nam quot illorum à fide defecerunt? Præterea, fides est donum personale, at secundum jurisconsultos, hujusmodi dona ad alios jure successionis non transeunt. Nec fides Petri fundamentum est, quia teste * Bellarmino, fundamentum & ædificium debent esse ejusdem generis, at fides & Ecclesia non sunt. Cum autem patres scribunt fidem confessionis Petri, esse fundamentum; intelligendi sunt de fide relativè, non absolutè sumpta, seu pro Christo fidei objecto. Ergo in Petrâ Pontificiâ non magis fundata est Ecclesia, quam in monte Vaticano, aut rupe Tarpeia: quare hic, ut opinor, novacula tu incidit in coram.

x L. 1. de pont. c. 10.
a Vide Chrys. in Mat. hom. 55. Aug. de verb. Dom. Ser. 21. & in Job. tract. 124. Hil. 6. trin. Amb. L. 6. in Luc. Cyrill. 4. trin. Aquin. sec. sec. q. 174. art. 6.

C2

CAPVT.

CAPVT. III.

Num Pontifex sit subiectus Regi?

Am audiamus scelera-
tum Tonforem, ranci-
dulum quiddam balba
de mare loquentem.
« Pontifex (inquit)
« Catholicis Regibus
« subijci non debet,
« quia eum sibi subijci nolunt. At quid si
volunt? ergo subijci debet: nam contra-
riorum contraria consequentia. Cur igitur
Alexander Pontifex, Frederico Barbarossa
volenti non subiectus fuit, sed eum sibi sub-
jecit, civitates Italas in illum concitavit, &
collum superbo pede Venetiis pressit? cur
Hildebrandus noluit Henrico 4. cupienti
eum secundum jura divina & humana sub-
jicere? cur Principes Germanos religionis
specie in eum excitavit, bruto fulmine to-
ties percussit, coronam illi ablatam Rodul-
pho exhibuit? cur ille, ejusque successores,
contra jus fasque, Imperatoria jura invase-
runt, auctoritatemque deturbandi reges, &
transferendi regna sibi arrogarunt? Con-
stantinus,

stantinus, Theodosius, Carolus M. ejusque
successores, usq; ad Lothariū Saxonem (qui
pontificiis rebus de jure suo cedere coact^{us}
est) Synodos convocabant, Pontif. eligebant,
& deponebant, Episcopos creabant; &c. vi-
des ergo Cæsares saepe voluisse subjicere,
& reverā subjecisse Pontifices sibi. quic-
quid enim potentiae habent, Constantino,
ejusque successoribus debent. Sed forte
inquires, jam nolunt Principes sibi Ponti-
ficem subjicere. At cur nolunt? si libet, li-
cet. Non queritur quid velint, aut nolint, sed
quid debeant; debent autem repetere majo-
rum privilegia dolis pontificiis ab illis ex-
torta. Certè nihil infelicius accidere potuit
orbi christiano, quàm immodica illa Ponti-
ficum potentia. Constantinus virus semi-
navit in Ecclesiā, cum pio quidem affectu,
sed pessimo successu, Sylvestrum tantis ho-
noribus, divitiisque cumulavit. Ille opum
cumulus, verè fuit pietatis ramulus. Ini-
quus fuit etiam in successores; quorum
jura & vestigalia immodicā largitione im-
minuit. De fabulosā Constantini donatione
hinc nihil dicam. Ficta enim fuit tempore
^b Leonis 9 Papæ. Hac Romanum Imperium ^b An. Dom.
Sylvestro traditū dicitur; *ſūper* sanè *ſūper*; 1050.
nec Constantino dare, nec Sylvestro acci-
pere

perpetuale donum fas erat. Sed mirum non
 est Romano-Catholicos Principes nolle
 subicere sibi Pontificem, quia adhuc cum
 meretrice fornicantur, illi potentiam suam
 tradiderunt, & cum Agno adhuc pugnant:
 sed brevi fiet quando meretricem spolia-
 bunt, & ejus carnes manducabunt. Rev. 17.
 « Sed inquis, Reges sciunt oves pastori,
 « filios patri subijci debere, non contra;
 « ergo vis Papam pastorem. O imposto-
 rem! Oves Lupo committis; non est ille
 pastor, sed depastor: nam pastoris est con-
 dere pecus, non deglubere. At patrem vo-
 cas; regumne? quasi vero illi hujus indi-
 geant patris. Egregium vero patrem, qui
 Saturni instar devorat filios. hocce offi-
 cium patris? imo Reges pastores sunt, *Παύ-
 ρ* *Phil. 1. 11.* *ὁ ὁ ἀγαθός.* Et ille solus bonus Rex, qui callet
de vit. Mos. artem pastoritiam. Ided David, Moyses,
 Cyrus, boni Reges, quia boni pastores. Re-
 ges etiam patres sunt: *δὲ ἡμεῖς ἀρχαὶ ἀγαθὴν
 ἀγαθὴν πατέρα ἡμετέραν:* et patres patriæ vocan-
 tur Abi-melech, nomen aptum Regibus.
e 2 Reg. 5. Naaman pater vocatur à servis; ubi He-
 braicè patres vestri. *f 70.* interpretes ver-
f 1 Sam. 12. tunt, Reges vestri. Si ergo Reges pastores
15. sunt & patres, Sacerdotes extra Ecclesiam
 filii sunt & oves; imò Reges extra Eccle-
 siam

d Zenoph.
 in Cyrop.

e 2 Reg. 5.

13.

f 1 Sam. 12.

15.

siam Episcopi sunt, ut verbo utar & Con-
stantini; licet iidem Reges subsint sacerdo-
tibus rem divinam peragentibus. et hoc so-
lum est quod^h Symmachus Papa & Gela-
sius volunt, quos tu ineptè citas ad stabili-
endam Pontificis tyrannidem temporalem;
cum ne gry quidem de ea tibi loquantur.
imò Symmachus dicit Imperatorem admi-
nistrare humana: & Gelasius, regalem po-
testatem à Pontificum autoritate distin-
guit. Ergo hæc testimonia contra te, non
pro te sunt. Præterea, Gelasius ait, Pontifi-
cem cunctis Sacerdotibus præeminere; an
hoc est præesse Regibus, Tonsor, exaucto-
rare, per sicarios tollere? rectè in te qua-
drat illudⁱ Plautinum, cui periit pudor, il-
lum ego periisse puto. Nec concedo Gela-
sio dominatum in coepiscopos nimis ambi-
tiosè ambiendi, Papam jure diuino cunctis
sacerdotibus præesse; cum^m & ubicunque
sunt Episcopi, sint ejusdem meriti & sacer-
dotii. Ecclesia Mediolanensis non redacta
sub obedientia Pontificis, ante tempora
Stephani noni sub Hen. 3. Nihil juris ha-
buit Papa in ecclesiasticos Angliæ, ante
Thomam Becker, id est, annis 1000. ° Ni-
tænz Synodi decreto, Ægyptus, Lybia,
Pentapolis, Alexandrino Episcopo subdun-
tur;

g Euseb. in
vii. Const.

h In apol.
ad Anastas.
Imp.

i In Bacch.

m Hier. ad
Evand.

n Platin.

o Can. 6.

tur, & Antiochenæ Ecclesiæ privilegia confirmantur. in hac Synodo, Pontificis Legati quartum locum tenent; in Ephesino concilio locantur infra ceteros: in 2. Eph: Synodo, Dioscorus Alexandrinus fuit primus: in Concili: 5. Constant. Patriarcha illius sedis primas tenet: in Carthaginensi, cui interfuit August: Aurelius illius loci Archiep: fuit primus, in Aquileiensi Ambrosius, Cyprianus vocat Cornelium Rom: Episc: fratrem & coepiscopum. Primæ sedis Episcopus vocandus est Papa, non Princeps, aut summus Sacerdotus, &c. Qui universalis Episcopi nomē sibi arrogat, præcursor Antichristi est, inquit Gregori⁹, qui reprehendit Eulalium Alexandrinum Episc. quod eum honoravit eo titulo. tandem obtinuit à Phocâ Bonifac: 3. ut Rom. Eccles. caput omnium esset. Ecclesiæ Gallicanæ Pontifici, sub Pipino & Carolo subiectæ: appellationes vero ad Ecclesiam Rom. sæpe interdictæ. Vide Cyprian. In Angliâ prohibitz appellationes usque ad Hen. 2. in Gallia quoque, in sanctione pragmaticâ, sub Ludovico pio, & sub Philippo Pulchro, Carolo 5. & Carolo 6. &c. Vbi est ergo dominatus ille in cunctos Sacerdotes? si non in hos, multo minus in Reges. Agatho Papa pro-

p Con: Carth
3 c. 26.
dist. 99.

q L. 7. Ep.
30.

r Sigeb. in
Chron.

s Ad Corn.

L. 1. ep. 3.

Sozom. l. 3.

e. 8. conc.

Afric. c. 90.

conc. Mele.

c. 22.

t Vide Mat

Parif. &

Aimon. de

verb. Fran.

L. 5. c. 25.

u Epist. A-

gath. imp.

profitetur se obedientiam debere Imperatori; eandem obedientiam agnoscit Gregorius magnus in epist. ad Maurinum; ^a hunc ait dominare non militibus solum, sed & Sacerdotibus. Sed argumentationem hanc irrides; Pontifex debet reddere Cæsari quæ Cæsaris sunt, ergo Cæsari subiectus est. Optimè sequitur; nam redditio illa de quâ Christus, est subiectionis inferiorum ad superiores: non vero amoris superiorum ad inferiores, aut æqualis ad æqualem, ut tu ineptè asseris. Reddite Cæsari quæ sunt Cæsaris: ^a id est, in externis & corporalibus obedite Regi. ^b Igitur quod Cæsar præcipit, ferendum est. ^c Reddite Cæsari tributum, subiectionem, &c. Si ergo tenetur Papa præcepto Christi, reddere Cæsari quæ Cæsaris sunt, eodem præcepto tenetur illi subijci: nam nullo jure, sed dolo malo excussit jugum Cæsareum. An Papa major Aarone, qui Mosi: Prophetis, qui Regibus Iudæis: Christo, qui Cæsari subiectus fuit? at Papa non est nisi Christi Vicarius: ^d Christi, inquam, quâ servus fuit, non quâ dominus: sic Rex Britannix, inquis, Cæsari subiectus est, quia debet Cæsari reddere quæ Cæsaris sunt. At Rex Britannix, Tonsor, nihil debet Cæsari, præter amo-

^x In Epist. ad Theod. Medic.

^a Theoph. in Mat. 22.
^b Aug. de verb. Dom. ser. 19.
^c Dionys. Carib. in Mat. 22.

^d Bellarm. l. 5. pont. c. 4.

amorem : Papa vero debet Caesari obsequium, quia ille Caesari jure divino subiectus, ut Brit: Rex Caesari xqualis est. Olim quidem fuit Britannia Caesari jure belli subiecta, hodie eodem jure libera est. Sed videamus alia tua subterfugia. Christus, inquit, solvit tributum, non quia debebat ut subditus, sed quod volebat ut boni exempli, & scandali cavendi religiosus doctor. Acurè, ergo si Christus id solvit quod non debebat, multò magis Papa solveret, quia debet. Si Christus boni exempli ergò persolvit, nonne debet Papa idem exemplum imitari, & scandalum cavere? Omnis Christi actio nostra est instructio. Pergis. Pilatus non de jure, sed de facto potestatem in Christum habuit. Imo de jure, idque divino, teste ipso Christo, qui potestatem illam in se cœlitus datam affirmat. Sic omnes patres hunc locum intelligunt. Dicis Caesarem non fuisse Pauli legitimum Iudicem, ideoque illi Paulum non subiectum. Ergo Caesar fuit illegitimus Iudex, & sic potestas ejus non fuit à Deo. Cur igitur Paulus ad illegitimum Iudicem provocavit? cur pro eo fundendas docuit? Ridiculum caput: ipse Bellarminus docet non ethnicos

e Aquin.

Ioh. 19. 11.

3 Tim. 2.

f Lib. 2. de

pont. c. 29.

-OITIA

Im-

Imperatores Pontificibus, sed hos illis sub-
 jectos: & vobis leu servimus, Regesq; vos, *g. Iust. Mar.*
 & Principes hominum profiteamur, &c. *Apol. 2.*
 Precantes sumus semper, pro omnibus *h Tertul.*
 Imperatoribus, vitam illis prolixam, &c. *apol. c. 30.*
 Adfers duo testimonia i ipsorum Pontifi- *i Symmach.*
 cum, quibus probes Papæ primatum: dig- *in apol. Ge-*
 nus es Helleboro, nemo sanæ mentis audiet *los ad*
 Papam in suâ causâ, & contra Dei verbum *Anast.*
 loquentem, neque illa testimonia magis ad
 rem, quàm illud Virgilianum:

Tu regere imperio populos, Romane, memento,
 &c. aut illud,

Oves & boves & cetera pecora campi.

« Per potestates sublimiores, intelligis Pō-
 « tifices, quibus Reges subjici debent. Ac *Rom. 13.*
 vbi erant Pontifices, cum Paulus hæc scribe-
 ret? præterea versus 3. indicat eum loqui
 de Regibus, non de Pontificibus. & *Chry- I Hom. 23.*
 sostomus vult Apostolos, Prophetas, E- *in c. 13. ad*
 vangelistas, his potestatibus subditos esse: *Rom.*
 si Bonifacii 8. testimonium citâtes, magis
 ad rem fecisses, ^m qui hoc loco egregie abu- *m In Ex-*
 sus est, ad confirmandum suum fastum. O- *tra unam*
 lim Donatistæ hunc locum de ecclesiasticis *sanct.*
 privilegiis exposuerunt: quos refellit ⁿ Au- *Cont. epi.*
 gustinus: Honor quem Petrus vult Regi *Parmen. l. 1*
 dari, non de quovis honore intelligitur, ut *c. 6.*
 1 Pet. 2. 17.

Rom 12. 10

o In 5. pra.
cap.

L. 3. Æne.

L. 5. Æne.

tu somnias. (nam æqualis potest honorare
 æqualem, de quo Petrus ibidem, & Paulus:)
 sed de eo qui à subditis Regi exhibetur;
 & talis honor semper includit subjectionem.
 Quare si Papa tenetur Cæsarem honorare,
 tenetur etiam illi subesse: non enim Regem
 honorat, qui obedientiam illius iussis non
 exhibet. Si legisses vel ° Catechismum
 Concilii Tridentini, intellexisses honorem
 qui Regibus & Patribus exhibetur, in se
 phrasi Hebræâ complecti amorem, observan-
 tiam, obedientiam, & cultum. Ex
 « faucibus istis tartareo veneno imbutis,
 « eructas nos solere Regibus nostris æneis
 « globis vêtigalia persolvere. Quid opus
 hanc Sycophantiam réfellere? quum omni-
 bus constet, quàm observantes simus nostro-
 rum Regum. non docemus Reges exaucto-
 randos, regnis exuendos, per sicarios tollen-
 dos: quis glomeravit sub antro parlamen-
 tario, tumiferam noctem commistis igne te-
 nebris? nonne semi-homo iste Cacus Ro-
 manus, qui Faucibus ingentem fumum, mi-
 rabile dictu, evomiturus erat? sed forte
 dices, an nullo modo Reges Episcopis sub-
 jecti sunt? imo ut Æneas Palinuro navim
 dirigenti: obsequitur Palinuro dum ad ejus
 signum castra movet, at eidem Palinuro
 impe-

imp
 « R
 « p
 bis
 ped
 reg
 spol
 nisi
 que
 fun
 vid
 con
 est i
 fuit
 Pyt
 deg
 han
 sis,
 Chr
 rium
 sibi
 luit.
 deri
 nesc
 tute
 fide
 post

imperat, ut flectat viam velis. Concludis,
Reges non esse ex ovibus Christi, nisi ob-
bediant præpositis suis, id est, Papæ, qui
pascit oves Christi: hoc est, ut aliis ver-
bis loquar, nisi Papa non pedo regat, sed
pede premat regum colla, nisi exuat eos
regnis suis, privilegiis omnibus & potestate
spoliet, subditos à debito obsequio absolvar,
nisi omnia & phana & prophana susque de-
que ad nutum suum ferantur, eliminandi
sunt Reges ex Christi caulâ. ergo quantum
video infeliciores est Regum Christianorum
conditio, quàm ethnicorum; & iniquior
est in illos Christus servator, quàm in hos
fuit Iupiter stator. mallet in tali casu cum
Pythagorâ esse Rana, quàm Rex; & in caulâ
degere potius, quàm in aulâ. Miratus est
hanc Papæ insolentiam Attabaliba Peruen-
sis, quamvis Barbarus: ille volebat agnoscere
Christum, qui talem in terris reliquit Vica-
rium, seu Vice-deum; qui regnum avitum
sibi auferre, & in Hispanum transferre vo-
luit. præsertim cum cum nunquam offen-
derit, & ne vel nomine illi notus esset. sed
nesciebat iste Christianorum Regum servi-
tutem, & novum hunc de Pontif. primatu
fidei articulum, quem non Apostoli sed A-
postatæ excogitarunt. sed reverâ Papa nihil
juris

p Bell. l. 5.
de pont.

juris habet in Regem nostrum, vel ex te;
quia Rex eum non agnoscit; ergo non est
ex ovibus Christi. P Papa autem jus habet
solum in oves Christi Petro commissas; sed
suntne Venedi & Galli Catholici ex ovibus
Christi, qui Paulo quinto, & Gregorio 14.
in negotio excommunicationis parere re-
cusarunt? non negabis, puro; certe ergo
Rex pastor est, de Christi grege unus. sed
dux gregis ipse, licet Papam pastorem non
agnoscat; cum nec verbi pabulo pascat, nec
discipline pedo regat, nec orationis fistulâ
foletur gregem. an unquam illi fistulacerâ
juncta fuit? Christus ter, pascere, dixit Petro,
semel tantum, macta: Petro tamen mactanti,
quàm pascenti malit succedere Papa. ergo
non opilionem, sed lanionem debes vocare
Papam.

CAPVT.

Cita
veni
illa F
vene
ri ip
phar
cis;
med
selic
à Dr
fuit n
luera
luder

CAPVT.IIIII.

*Num Christiani Neronem, & similes
persecutores Principes, regno privare
potuerint.*

Male tibi sit, Tonsor, cum
aspero isto medicamen-
to, quod exhibet nobis
Pontifex in deponen-
dis Regibus; nihil opus
nobis talibus carapo-
tiis, hæc deglutiant
Cisalpini tui: nobis transalpinis magis con-
veniunt fomenta & tragemata. Imò insana
illa Pontificum dominandi libido in Reges,
venenum est, non medicamentum, Cerbe-
ri ipsum nocentius. Quare adversus istud
pharmacum muniendi sumus alexipharma-
cis; sed unde habet vester Æsculapius hanc
medicandi vim, seu deponendi potestatem?
scilicet ab Epidaurio serpente, seu ut planius,
à Dracone, non à Christo; ejus regnum non
fuit mundanum, fugit in montem cum vo-
luerunt eum facere Regem: volebat esse *Iob. 6. 15.*
Iudex, aut divisor inter fratres. non ab Apo- *Luc. 12. 14.*
stolis:

Mat. 20. 25 stolis; Reges gentium dominantur, vos autem non sic: non convenit, ut derelicto verbo Dei ministremus mensis: eorum arma non fuerunt carnalia. non à primitivâ Ecclesiâ. nam nemo inter primos Christianos extitit, qui se Regibus superiorem, vel scripto vel verbo unquam significavit. ^a Non monstrabunt opinor, ubi aliquando quispian Apostolorum, Judex sederit hominum, aut divisor terminorum, aut distributor terrarum. ^b Nicolaus primus asserit, Christum distinxisse Regem à Pontifice: ^c honoramus Imperatorem, &c. ut hominem Deo proximum, &c. ^d nemo supra Imperatorem præter Deum, &c. Olim Reges solebant deponere Pontifices, at non Pontifices Reges: Salomon deposuit Abiathar sacerdotem, Constantinus misit in exilium Liberium, Iustinianus Sylverium, Theodoricus Iohannem 1. in carcerem. Otho deposuit Iohan. 12. Henricus 3. deposuit Gregorium 6. &c. Hildebrandus primus fuit, qui ausus est Imperatorem deponere, ^e & Conciliū Lateranense sub Innocentio 3. circa an. Dom. 1215. hanc nefariam potestatem Pontificum primò stabilivit. Dicis ^e canonem 84. Apostolorum non mandare ^e obedientiam Regibus præstandam; esto,

“vetat

^a Bernard.
l. 1. de cons.
fid. 5.

^b Epist. ad
Michael.

^c Tertul. ad
Scapal.
^d Optatus
cont. Parm.
l. 3.

^e De heret.
cat. 3.

vetat tamen Reges *vīdē*, seu injuriā afflic-
re, quod perinde est. nā si subditus lædat re-
gē, est immorigerus, si immoriger⁹ lædit, &
tū reges erāt ethnici persecutores. At, in-
quis, Bellarminus, non dicit Reges hæ-
reticos deponendos, sed non tollerandos.
Oī boni, homini homo quid præstat, stulto
intelligens quid interest? nonne baiuli
deponunt onera, quæ tolerare, aut ferre ne-
queunt? sed animus erat in patinis cum lege-
res Bellarminum. nam verba ejus hæc sunt:
¶ Quando Reges fiunt hæretici, possunt *f De Pont.*
ab Ecclesia judicari & deponi. jubes nos *l. 3. c. 7.*
observare fraudes Gordonianas, sed eas
primo debueras ostendere: desunt nobis
tua perspicilla. ais doctrinam de Pontif.
temporali potestate auditam in scholis
fuisse ante natos Iesuistas: audita quidem
fuit tum, sed non exaudita, nunquam pro
fidei articulo habita, sed rejecta ut doctrina
Reip: Christianæ pernicioſa: & Theologi *Hugo de*
autem illi in Bellarmino qui extiterunt ante *sanct. viſſ.*
Iesuistas, affirmant solum indirectam Pon- *Alenſi.*
tif. potestatem in temporalibus, quod non *Banay.*
negamus. nam prorsus indirecta est hæc
potestas, id est, abusiva, ~~et~~ *et* usurpata:
nam ut indirectè (sperare dolorem) in Poeta,
est timere directè, sic Papam indirectè Re-
gibus

gibus præſſe, eſt directè iis ſubſeſſe. Sed
 quomodo hæc conveniunt? poteſtas Papæ
 eſt indirecta & extraordinaria, & tamen eſt
 in ordine ad ſpiritualia: ordinem video
 extra-ordinem, id eſt, nigrum Cygnum,
 atramentum album, ignem frigidum. Sed
 unde eſt hæc indirecta poteſtas? num à Deo
 nihil minùs. nam à ſummo recto nihil indi-
 rectum. num à Petro? ne id quidem, hæc
 namque poteſtas eſt extraordinaria, ergo
 non hæreditaria; ab eo ergo habet cui Chri-
 ſto dixit: hæc omnia tibi dabo, ſi me ado-
 raveris.

« Hæc enthymemata rides ex doctrinâ
 « Apoſtolica. hæreticis Regibus danda ſunt
 « alimenta, & non ſunt injuriâ afficiendi,
 « ergo non deponendi. optimè ſequitur; nâ
 alimentum apud Juriconſultos, ſignificat
 omnia ad victum & amictum neceſſaria,
 ergo regna, veſtigalia, tributa, &c. ſunt Re-
 gia alimenta; qui hæc Regi ſubtrahit, Re-
 gem deponit, & qui hæc Regi exhibendi
 docent, non deponendum docent. Sed nul-
 la, inquit, eſt injuria Regem regno ſuo priva-
 re; nonne afficerem te injuriâ, ſi amputa-
 rem tibi auriculas? ſic Iulianus nullâ affe-
 cit Chriſtianos injuriâ, cum eos bonis ſpo-
 liavit; imò expeditiores reddidit ad regnum
 cæle-

cœlorum, quia scribitur: beati pauperes. eadem Iuliani mens in te est erga Reges.

Theologi nostri docuerunt, non deponendos Reges, quia Christus tributum pendit Tiberio, & subjecit se Pilato: & quia Paulus appellavit ad Neronem, consequentiam negas; sed frustra; nam tributum quod Christus pendit Tiberio, vel illi debitum erat, vel non; si illud, ergo Tiberius erat legitimus Princeps, non deponendus igitur: si hoc, ergo Christus (quod absit) injustus, quia id Cæsari exhibuit, quod Cæsaris non erat; hoc Christus facere non debebat: nam ^h iustitia est constans voluntas jus suum cuique tribuendi. & quia sub- ^{h Iustin. in} _{insit.} jecit se Pilato, non verbo solum, sed facto comprobavit, Regum jura nequaquam violanda, nonne Tiberio, Caligulæ, Claudio, Neroni, Domitiano, subjecerunt se Apostoli? Commodus, Severo, Decio, Diocletiano, Martyres? Constantio, Valenti, Anastasio, Patres? & nonne Theodorico, aliisque Arianis Regibus, subjecerunt se Gelasius, Anastasius, Symmachus, Hormisdas, Iohannes, &c. Pontifices? certè Divus Paulus nulla necessitate cogente, ut tu ais, sed sponte sua provocavit ad Neronem, ut ad legitimum Iudicem: ergo cum throno deturbandum

i 1 Cor. 5. 4.

non putavit. Testimonium vero illud nihil ad propositum; nam non sequitur Christianos potuisse constituere vel deponere Reges, quia ibi jubentur in privatis controversiis, eligere arbitros seu iudices, inter ipsos potius, quam coram prophanis iudicibus litigare: homuncio ille in Lucâ elegit

Luc. 12. 14.

Christum arbitrum controversiæ, quæ inter eum & fratrem intercesserat; an ideo potestatem habuit constituendi vel deponendi Cæsarem tenebrio? pergis, Qui tyrannidi resistit, Dei ordinationi non resistit: Imò resistit, nam Deus ordinat tyrannidem, eaq; uritur ad puniendam populi scelera. Deinde, licet tyrannis non sit potestas legitima, tyrannorum tamen potestas est legitima, nam omnis potestas, quæ

1 In cap. 9. Rom.

talis, est à Deo, teste Thomâ; licet ejus malus usus sit ab homine. ergo tyrannis resistere non licet, sed dominus dyscolis sub-

1 Pet. 2. 13.

diri simus necesse est. Illicitum fuisse autem per accidens, Christianis Ethnicos persecutores invadere, quia Papa talem facultatem non dederat. Risum teneant amici? ergo sequitur, si Pontifex potestatem invadendi Reges dedisset, Christianis fuisse licitum per se eos invadere: auctoritas ergo Papæ reddit rem in se illicitam, licitam

citam

nihil
risti-
e Re-
ontro-
inter
udici-
elegit
uæ in-
a idèd
depo-
s, Qui
on re-
at ty-
populi
it po-
pore-
s, qu-
et ejus
nis re-
is sub-
isse ai-
os per-
em fa-
eneat
potesta-
istian-
uthori-
am, li-
citam

citam: at illicitum esse Reges quamvis ty-
rannos occidere, nemo sanæ mentis nega-
bit; exceptis Iesuitis, Tiraniâ illâ pube: qui
veterem Gigantomachiam renovarunt, &
opus docent meritorium, Reges interimere.
Longe alia fuit mens primæ Ecclesiæ, ^{m quæ} ^{m Exfeh. l. 1}
Christianum quendam jure occisum pro- ^{bis. c. 6.}
nunciavit, quod Nicomediz, Maximiliani
& Diocletiani edictum discerpere ausus sit,
quamvis crudele, & Christianis cruces, Scri-
pturarum abolitionem, & templorum ever-
sionem denunciâns. Sed purasne, Tonsor,
nos Insularos fungos esse, ut credamus
rem licitam aut illicitam, quatenus eam Pa-
pa vel approbat, vel improbat? nam hæc
est regula tua Lesbica. Sixtus 4. facultatem
dedit Cardinali, S. Lucæ exercendi nefan-
dam cum masculis venerem, eandem po-
testatem concessit Alexander sextus, Petro
Mendozæ Cardinali Hispano Sodomitæ
ineundi filium suum nothum, an hæc lici-
ta, quia Papa approbavit? Credant otiosi
ventres hæc, qui Pontificem in jus vocare
nolunt, licet animus catervatim ad inferos
detrudar: O crassos Gnathones! ^{hic rufus}
« *Stoles dicit in rufus.* Fateris non defuisse
« Christianis multitudinem ad debellan-
« dos tyrannos, sed munitiones & appara-
« tum

« tum bellicum: ideoque non potuisse
hostes ecclesie debellare. sed arrige aures
Tertulliano: implevimus inquit castella,
municipia, conciliabula, castra ipsa, &c.
Sola vobis relinquimus templa. nonne
omnis bellicus apparatus est in castellis &
castris, quæ Christiani occupabant? non
ergo defuerunt illis vires: nolebant tamen
tyrannos invadere, quia (Tertulliani verba
sunt) occidi magis licebat, quàm occidere.

n Euseb.

47. b. i. c. 10

Christiani, testeⁿ Dionysio Alexandrino,
preces fuderunt pro imperio Valeriani &
« Galieni. Respondes, Imperatores imperio
« suo legitime utentes precibus juvandos:

o Euseb. l. 7.

c. 9. Oros. 7.

6. 22.

p Euseb. in

Chron.

Amb. 1. Of.

sc. c. 41.

at tales, Tonsor, non fuerunt hi: o Valeria-
nus enim ecclesiam persequitur: p Sub eo
Cyprianus capite truncatur, Dionysius A-
lexandrinus in exilium pulsus, Laurentius
Diaconus, & alii martyres occubuerunt.
Humanas quoque hostias mactavit. Galie-
nus vero, quamvis cæde paterna territus,
pacem ecclesie dedit, libidini nihilominus
& tyrannidi deditus erat. Sed utcunque,
consequentia bona est: Christiani tyrannis
vitam longam, stabile & securum imperium
optant, ergo eos vel occidere vel deponere
nefas esse credunt; nisi velis eos similes Ca-
tilinariis tuis Iesuitis, qui aliud in lingua
promptum,

promptum, aliud in pectore clausum habere solent.

Titulum *Stoicorum* quem Dionysius Valeriano & Galieno tribuit, ais nihil ad rem facere. Sed toto erras. celo; nam si illi fuerunt Dei amantissimi, non erant occidendi, imo licet tum tales non fuerunt, quia tamen Dei cultores esse potuerunt, non erant deponendi: nam sæpe Deus tyrannos in nutritios Ecclesie parentes vertit. Ergo titulus hic satis indicat, quã mente Christiani erga tyrannos fuerint. Gordianus concludit Reges non jam exauctorandos, quia primi Christiani fidelitatem tyrannis præstiterunt: tu autem illi vellis, & ais sic concludendum esse: ergo Christiani Regibus jam fidelitatem præstare debent. Acute; ita te malè amet Scotus. Logici nostri docent, diversa verba non tollere æquipollentiam sensus, cum res significatæ verbis eadem sunt, ex intentione dicentis: fidelem esse Regi, & Regem non exauctorare, æquipollent: ergo quia Christiani tyrannis fidelitatem præstabant, non exauctorabant, si exauctorassent, fidelitatem non præstitissent.

In epilogo hujus capituli, veterem crambem toties recoctam iterum apponis, cum

"ais, Veſtram Eccleſiam habere poteſtatem
 "deponendi Reges, & eandem habuiſſe
 "veteres, ſed illos eâ non uſos, quia poten-
 "tia contrariæ partis obſtitit. At ex Ter-
 tulliano oſtendimus, non deuiſſe vires ve-
 teribus deponendi Reges: deinde, cur non
 ſuſtulerunt Reges per ſicarios, ut vos facti-
 tatis? non opus viribus ad hoc patrandum,
 ſed dolis & arte Pelagâ, quibus nulla po-
 tentia poteſt obſtare. Ergo contrariæ par-
 tis potentia non eſt cauſa, cur poteſtate ſua
 non ſint uſi. Hoc reſtat, Tonſor, ut oſtenda
 juſtas cauſas, cur prima Eccleſia hæc pote-
 ſtate non ſit uſa, veſtra autem utatur, & eris
 mihi magnus Apollo; ſed onus humeris
 tuis Ætæa gravius impono.

CAPVT.

CAPVT. V.

*Cur orthodoxi olim non deposuerunt
Constantinum Imper: Ari anum, & Iuli-
anum Apostatam?*

Nunc Lupus hiens ululat, Re-
gem throno deturbandum si
Lupum induar: Lupum au-
ribus tenes dum hæc ais.
Nam 1. quis pastor tales Lu-
pos deturbabit? num Papa? Monstrum
horrendum, informe, ingens: ille pastor
Polyphemus, visceribus miserorum & san-
guine vescitur atro: Dii talem terris aver-
tite pestem, nec visu facilis, nec dictu affa-
bilis ulli. An ille est dicendus pastor, qui
nunquam pascit? (nam apud patres prædi-
care est pascere) an ille *Stoicus*, cui est bos in
lingua? Pastorem, garrule, pingues pascere
oportet oves. 2. Pastores potestatem ha-
bent excommunicandi Lupos, non materi-
ali gladio feriendi: nam in tali casu *q Gloss. in*
nibus, je juniis, lachrymis, &c. quæ pro *Eph. 4.*
pria sunt militum Christi arma, pugnan-
dum est. Tolerandum est patienter quod *1 Thim.*
Princeps facit, quamvis iniquè; expectan-
daq;

[Pet. Greg.
L. 26. de re-
publ. 5.
c. 23.]

daq; est vel successoris emendatio, vel su-
premi correctio iudicis, &c. ¹ potius relin-
quendi sunt malè regnantes iudicio Dei,
quàm pollundæ manus sacrilegiis, &c.
² Imo Livius vult scutum potius quàm gla-
dium contra tyrannos sumi. Prima Ecclesia
excommunicavit Iulianum, Ambrosius
Theodosium, Innocentius Arcadium, Sy-
nodus 4. Romana sub Symmacho, Anasta-
sium; sed nemo horum Imperatores de
folio deiecit. Petrus reprehenditur, quòd
Malchi auriculam amputavit, Malculth au-
tem regnum significat: voluntne Pontifices
in hoc succedere Petro, ut in Reges enses
distringant? Præterea, Episcopi pastores
quidem sunt, sic Reges: Sed hi, vi & armis
cogendo, illi, hortatibus suadendo. 3 Quia
pastorum est arcere Lupos, Reges verò pa-
stores sunt, Papa Lupus, Ecclesia Romana
Lupa, urbs lupanar, ubi quondam fuerunt
luperci & lupercalia, & adhuc regnant Lupi
rapaces, & Lupæ salaces: Regum est ^{lupus}
^{spem}, seu ipsissimum illum Lupum è medio
tollere, cum catulis suis omnibus: nobilis
esset illa luporum venatio.

Hosius Cordubensis non vult Constan-
tium se immiscere rebus Ecclesiasticis, nec
his præcepta dare, nec thymiamatum & sa-
crorum

cror
" T
" c
esse
pam
tale
faci
Pap
Ecc
Rex
vir
rael
stitu
nita
Ecc
cult
etat
verb
bene
abol
teri
ad c
cult
vel r
as, I
plun
sius,
dov

crorum potestatem habere, &c. hinc infert
 " Tonsor, Regem Britan: non debere esse
 " caput Ecclesie suæ. Quid ergo debet
 esse? cauda? aut vis ne nos excedat? aut Pa-
 pam vis esse caput? ille caput sine lingua est.
 tale caput habet Crocodilus: certe si quid
 facinorum aut malorum apud nos patrat,ur,
 Papa est hujus rei caput; imo capitalis hostis
 Ecclesie. Sed dic mihi capitecense, cur Brit:
 Rex minus esset suæ Ecclesie caput, quam
 vir caput mulieris? Saul caput tribuum Is-
 raelis? Israel reliquis gentibus caput con-
 stituitur, non cauda. Hic caput esse, est dig-
 nitate & potentia reliquos anteire; sic Rex
 Ecclesie caput est. Deinde cum Rex sit
 custos utriusque tabulae, nonne ad eum spe-
 ctat religionem repurgare, obsequium Dei
 verbo imperare, gladium temporalem in
 beneficium spiritualis potestatis distringere,
 abolere corruptelas, &c? pii Reges in ve-
 teri Testamento, abusus sustulerunt, arcem
 ad constitutum quietis locum perduxerunt,
 cultum & religionem, vel promoverunt,
 vel restaurarunt; hi fuerunt David, Ezechi-
 as, Iosaphar, Asa, & Iosias. Eorum exem-
 plum imitati sunt Constantinus, Theodo-
 sius, Arcadius, Honorius, Caro: Mag. Lu-
 dovicus; Constantinus^o Concilium Nicæ-
 num

1 Cor. 10. 3.

1 Sam. 15. 17

Deut. 28.

u Euseb. de
 vit. Const. l.
 3 c. 6.

x *Sacrat.*
l. 5. c. 3.

a *Evangel.* l. 1.
c. 3.

b *Act.* l. 1. Sy-
nod. Chal-
ced. &c.

c *August.*
epist. 50.

tom. 2. col.
217.

d *De primat*
Reg. Ang.
c. 3. p. 125.

e *In apol.*
pro iuram.
fidel.

f *L. 2. de*
offic. fidel.

num primum congregavit, * Constantino-
politani primum Theodosius senior,
a Ephesinum primum Theodosius junior,
Chalcedonense b Martianus. c Quis mente
sobrius Regibus dicat, nolite curare in reg-
no vestro, a quo defendatur vel oppugne-
tur Ecclesia? non ad vos pertineat, in regno
vestro quis sit religiosus vel sacrilegus, &c? ipse d Becanus idem fateretur: Christiani (in-
quit) Reges, non debent omnem religionis
& Ecclesie curam abjicere, tanquam nihil
ad se pertinentem, & usurpare illud Dona-
tistarum, quid Imperatori cum Ecclesia?
hoc namque & sacris literis, & bonorum
Regum exemplo, & rationi ipsi contrarium
est, &c. hoc ergo modo licet Regi se Eccle-
siasticis rebus immiscere, & capitis titulum
sibi vindicare. Novos articulos quidem fi-
dei condere non licet, id Papæ munus est,
ut verbis utar e Iacobi Regis.

Rectè Hofius Constantio: qui tuum (in-
quit) imperium surripuerit, contradicit Deo,
qui te ordinavit. Tu iterum ad potestatem
vestræ Ecclesie, tanquam ad sacram anchor-
ram confugis. Sed quoties tibi inculcabi-
mus hanc esse meram Chimæram? Aposto-
lis, inquit f Bernardus Eugenio Pontifici,
interdicitur dominatus, ergo tu tibi usur-
pare

pare aude, aut dominans Apostolaturn, aut Apostolicus dominatum: si utrumque similiter habere vis, perdes utrumque, alioquin te putes exemplum eorum numero, de quibus queritur Dominus, dicens: ipsi regnarunt & non ex me, &c. s. Quicumque desiderat primatum in terrâ, inveniet in cœlo confusionem. g Chrys. in Math. hom. 35.

Mirificè tibi placet, quod Gordonius Liberium Pontificem pium vocat; ergo encomia quibus ^h Ambrosius & ⁱ Epiphanius ^h L. 3. de virgin. ⁱ Hist. 75. ^l Epist. 7. Liberium cohonestant, tibi multo magis placebunt. ^l Basilii & Ambrosii beatissimum illum vocant. Nonne hoc tibi placet? Pius erat quatenus exilium suum patienter tulit, & ab erroribus resipuit, nullâ tamen eum injuriâ symmista nostri afficiunt, qui eum aliquando in Arii castris militasse asserunt; nam subscripsit in damnationem Athanasii, & quia communicavit cum Ariano, Romam veniens à Catholicis non recipitur.

Si ulla esset in fronte tuâ saxeâ verecundia nota, puderet te tam splendide mentiri, cum ais Gordonium scribere à militibus Christianis, licitè & jure Constantium depositum. Verba Gordonii ut citas ipse hæc sunt: Exercitus defecit à Constanrio, ergo

ergo idem Iulianum exauctorare potuit, si
 licuiſſet. Quibus verbis probat non deſuiſſe
 vires Chriſtianis Imperatores deponere, ut
 hoc facto comprobant, cum imperium à
 Constantio in Iulianum tranſtulerunt. Ex-
 emplum hoc facti eſt non juris; & tamen
 tu vis Gordonium invitum, & nihil de jure
 ſomniantem ſcribere, Conſtantium jure de-
 poſitum: animus tuus erat in jure heſterno
 cum hæc ſcriberis; equidem videris mihi
 alter Ajax in furorem verſus, qui pro Vlyſ-
 ſis ſociis pecudes jugulavit; nam nullâ ob-
 larâ occasione baccharis, & ululas, ob aſini
 umbram, ſeu vocem illam (jure,) quam
 ipſe fingis; nonne hoc eſt cum cane ſævire
 in lapidem? opto tibi ſanum ſinciput. Sed
 inſignem tuam inſcitiam prodis, cum ſcri-
 « bas, Conſtantium non nocuiſſe Reipub:
 Imo plurimum nocuit. Quoties ſub eo A-
 thanaſius oppreſſus? quot Episcopos ortho-
 doxi, & viri ſancti, ob Nicenâ fidem exi-
 lio vel morte multati? quot diſtractiones
 fecerit in imperio, dum Arianis favet, &
 Synodos in eorum gratiam convocat, teſtan-
 tur hiſtoriz; fuit homo leviffimus, facile
 impuſſus ad mala conſilia, ut ſcribit Theo-
 doretus. Fuit etiam ſævus in cognatos:
 Conſtantium patrum ſuum occidi cura-
 vit,

vit, Dalmatium Cæsarem, Optatum Gallum
&c. certè nunquam magis attritæ sunt im-
perii vires, quàm sub eo. Relege historias.
Nec minor tua est inscitia, cum scribis, Ex-
ercitum Christianum Iuliano non deu-
litte imperium, quia exercitus ejus idolo-
latrariam colebat. At exercitus ejus in ido-
latrariam non est lapsus, donec ille conse-
quutus est imperium quod ambiebat: ided
fingeat se Christiano cultui adherere, &
feriarum diebus Christiana templa ingressus
sollemniter orabat, ne suboleret focus; ubi
vero imperium solus nactus est, & tempus
commodum faciendi quæ vellent, eruperunt
illæ furæ quæ latebant in pectore, & palam
se Christi hostem declaravit. Præterea unus
ex stipatorum numero Christianus, tor-
quem quem circa ipsius collum habebat,
coronæ loco capiti circumdedit; quia coro-
na imperatoria militibus non suppetebat.

Sed nonne Aleæto tibi fumantes fixæ
sub pectore cædas, cum scribebas duo ulti-
ma folia hujus capituli, Gorgonæis imbuta
venenis? certe mihi videris interfuisse Bac-
chi orgiis, nam ipsæ Mænades non adeo
furunt, non acuta sic geminant Coryban-
tes æra: non Erinnyes tot sibilat Hydris,
quor tu mendaciis & calumniis, quibus
ortho-

« orthodoxos proteſtantes flagellas, voca-
 « ſeratis nos partim armis excuſiſſe, par-
 « tim excutere tentariſſe imperium Caroli
 « 5. Imperatoris, Caroli 9. Galli, Philippi
 « Hiſpani, Mariæ Scotæ, & Mariæ Angliæ,
 « &c. Viros reverendos, & quibus non dig-
 « nus es vel mæcellam porrigere, vocas A-
 « laſtores & peſtifera terræ pondera; eoſque
 « palam docuiſſe, Reges orthodoxos in
 « furcam & patibulum attrahendos, &c.
 An nil aliud tibi ſuggerit ſplendida bilis ?
 mirarer unde iſta ſarrago loquendi ſeu la-
 trandi potius, tibi veniret in linguam, niſi
 ſcirem te Tonſorem & Ieſuitam, id eſt, gar-
 riendi & mentiendi inſignem artiſicem. Sed
 relinquamus hanc caninam ſacundiam rabu-
 lis & meretriculis nonariis, & ad rem. Si
 idololatriam excutere eſt imperium excu-
 tere, fateor imperium horum Regum pro-
 teſtantes excuſiſſe; ſic milites Chriſtiani
 excuſſerunt imperium Iuliani; ^m quando
 jubebat ducere aciem contra illam gentem,
 obtemperabant: ſed cum jubebat idola co-
 lere, non agnoſcebant authoritatem. ⁿ Chri-
 ſtiani non agnoſcebant (cum ventuſ fuit ad
 Chriſti cauſam) niſi illum qui in cælo eſt.
 Cum Iulianus volebat ut idola colerent, &c.
 Przponebant illi Deum; alias obtempera-
 bant,

^m Ambroſius
 Pſ. 124.

ⁿ Auguſtini
 quæſt. 3.

bant, &c. Præterea: actiones & opiniones
quorundam fanaticorum & privatorum ho-
minum, non sunt totius Ecclesiæ; religio
nostra non docet Reges solis ejciendos,
sed execratur hanc doctrinam ut Iesuiti-
cam; & cum nihil sit ex omni parte bea-
tum, cum in eodem ovili, oves & lupi, in
eâdem arcâ, animantia munda & immunda
delegant, inter Apostolos, Judas in Christi
vitam: in Iudeorum Ecclesiâ, Core cum
sociis in vitam Moïsi conspirârint: quid
mirum extetisse aliquando inter nos, qui
Regum jura vel Marte vel arte violaverint?
quod vero Buchananus, Knoxus, alique
vel scripserint vel dixerint insolentiùs in
Reges, nihil ad nos; pii quidem & docti
fuerunt, sed in hoc lapsi. At ubi docue-
runt Reges in furcas pertrahendos? hoc
verum est, qui soles ex muscâ elephantem
facere. Sed heus tu, mala mens malus ani-
mos. Verum cum sis tam lynceus, in obser-
vandâ festucâ quæ incidit in oculum no-
strum, cur non eximis trabem ex vestro?
respice id mantice quod in tergo est. Revo-
ca in memoriam lanienas illas plus quam
Scythicas, in Calabriâ, Provinciâ, Parisiis,
Germaniâ, Galliis, Britanniâ, & ubicunq;
Iesuitarum pedem fixerunt patratas.

B

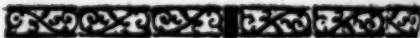
Quot

o De prac.
Indor. sal.
Barthol.
Cas. de Hi-
span. crud.
P. Marty.
de cad. Ben-
ro, &c.

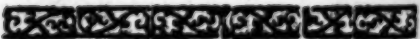
Quot infantes ex utero materno exēcti ?
quot virgines stupratæ ? quot omnis ætatis,
sexus, & status homines, variis tormento-
rum generibus excarnificati ? quot Myria-
des Americanorum brevi tempore ferro,
flammis, catastis, equuleis, præcipitio, la-
queo, &c. absumpti ? ex præruptâ rupe 700.
simul dejecti. Paucorum annorum spatio
20. hominum Myriades ut pecudes maſtan-
tur. Quid commemorem funera in Hispani-
olâ, Cubâ, Peruanâ orâ, & Mexicanâ edi-
ta ? inermes & seminudos greges, passim
ſtratos, ut ſegetem à falce vidiffes. Nobiles
& ingenuos, candentibus laminis pedibus
ſubjectis cruciatos ; plurimos cratibus in-
ferreis extenſos, & ardentibus prunis toſtos.
Sed horum animus meminiffe horret, quàm
plura cupit legat. ° Ios. Acoſ. hic nihil de-
cam de tot ſtragibus in Belgio editis, de in-
viſtâ Hispanicâ claſſe, de antro Sulphureo
Weſtmonaſterienſi, ſeu alterâ Camina Ba-
bylonica, de ſceleſtis & cruentis illis nuptiis
Pariffiis habitis ; ubi pro epithalamio epi-
taphia decantata ſunt : his non Hymenzus
præſuit, ſed Diabolus : non interfuerunt
Charites, ſed Eumenides. Lapitharum con-
vivium dixiffes. 30. dierum ſpatio, 30. ho-
minum millia in Galliâ trucidata ſunt. O ſce-

seclera quibus nunquam Sol vidit atrociora, nec visurus est! Sed has cædes fortè dicces vilium quorundam capitum fuisse, non Principum aut Regum. Sed non minor est vestra in Reges lævitia. Nonne suasu P^{apæ} Sixti 4. Papæ, duo Principes Medicæi, ^{p^{Volat}} dum in missâ elevareretur hostia, sacrilegis ^{scian.} manibus jugulati sunt? Nonne Henricus 7. Imp: venenato calice à Bernardino Monacho sublatuſ est? idque in missâ? Nonne Henricus tertius Gallus, venenatâ sicâ transfusus? Sixto quinto hoc scelus approbante, & sicarium cum Eleazaro aut Iudithâ conferente. Quid Henricum quartum commorem? Quoties Elizabethæ Angliæ, & Iacobo Regi insidias struxerunt? Nonne palam docetis fidem non servandam cum Hæreticis Regibus? sed deponendos eos & occidendos. Iuramentum fidelitatis contrariari animarum saluti? Cardinalis Allan dixit justum illud futurum bellum & gloriosum, si primates Angliæ arma sumerent in Elizabetham. O monstra naturæ! nam omnem humanitatem exuistis; nonne omnis cruoris in Christiano orbe, religionis ergò effusi, à Luthero in hodiernum usque diem, authores estis? Sed hîc præstat silere quam pauca dicere. Quod ad Zwinglium

attinet, scias illum Ecclesie nostrae funda-
mentum non esse, nec nos in ejus verba au-
facta jurasse, neque tamen immemores su-
mus doctrinae eius de persecutione patienter
ferenda. Patientia nostra in ferendis injuriis
& tormentis, ob fidem orthodoxam, nulli
non nota est. Nihilominus, Tonfor, cum
res postulat, vim vi repellere licet. Nam
Christus permisit Apostolis circumferre
gladios: ecce duo gladii hic; nonne Iulius
secundus, projectis in Tyberim clavibus
Petri, arripuit gladium Pauli? quare hic tuo
te jugulo gladio.

CAPVT.

munici.
est qm
muisgniwS ba be

fidel

T

phum

stra &

jusjur

sed h

injur

lut en

deform

inform

gunt:

starum

formā

aberra

bunt d

certē n

statim

duatur

incuba

CAPVT. VI.

*Nam Pontifex subditos à juramento
fidelitatis absolvere possit?*

Hoc tibi putas palmarium,
quod probasti doctrinam
hanc Iesuitis multo antiquio-
rem. Sed ne quid nimis. An-
te victoriam canis trium-
phum. Quo antiquior est hæc infesta ve-
stra & infauusta doctrina, eo iniquior, nam
jusjurandum solvere est defendere perjuriam,
sed hoc est omnes bonos afficere summam
injuriam. Fuit quidem ante Iesuitas, sed ve-
lut embryon, seu partus imperfectus. Vrsæ
deformem edunt lætum, aut carnem potius
informem, quam postea lambendo effin-
gunt: sic Iesuitæ informem hanc Canonis-
tarum doctrinam, ut sætum Vrsinum, linctu
formarunt & firmarunt. Ergo non procul
aberrant à Scopo Theologi nostri, cum scri-
bunt doctrinam hanc cum Iesuitis natam;
certè nata tunc fuit licet ante seminata; non
statim nascuntur Serpentes cum ova exclu-
duantur; Iesuitæ huic Canonistarum ovo
incubantes, serpentem nobis ediderunt.

Sed pape; quid hominis est hic Papa? qui Legibus & Regibus imperat, cum juramentis & sacramentis dispensat, omnia jura divina & humana invertit & evertit. Nulla vincula tam firma, tam arcta, tam Herculeas, tam Vulcania, quæ ille non pari facilitate, atque olim Sampsoni stupea, vi rumpit: quare ejus quoque capillos puto novacula refecandos, & plenitudinem hanc potestatis seu tempestatis potius, minuendam: nam nimis soluta est hæc solvendi potestas: legitimum namque juramentum solvere, est totam Ecclesiam dissolvere, quin eadem operâ Satanam solvat ex Abyllo. Imo Gordium hunc nodum solvere Papa non potest, secare potest. Et quidni? cum non minus habeat ensen Pauli, quam claves Petri?

“ At cum dicis, omnes affirmare Papam
 “ posse absolvere à juramento: Loquerisne de generibus singulorum, an de singulis generum? ergo Occam, Iohannis Major, Canonici Leodienses, Conradus Trajectensis, Sorbonicæ Theologi, Zabarella, Petrus de Vineis, Antonius à Rosellis, &c. jurisconsulti, tibi nulli sunt? qui huic potestati reclamârunt. Sed non mirum (*omnes*) vocem catholicam, in ore tuo promptam, cum sis

vir

vir catholicus. Sed tamen hinc nimis est catholicus: nam Veneti, Sarbonistæ, & olim Synodi Wormatiensis, & Papiensis, &c. & Reges vestri quamvis Catholici, non agnovērunt hunc Catholicismum. Imo Hispanus *est* catholicus, hic Catholicus non est. Sanè subditos à juramento fidelitatis absolvere, est pietatem in Deum violare, fidem inter homines tollere, perjuriis patrocinari; q̄ ad firmandam fidem nihil aliud sanctius quam jusjurandum. ^r Vt Evangelium nulla de causa violandum, ita jusjurandum nullo pacto frangendum. ^r Papa non potest dispensare contra legem naturæ & moralem, at obedientia Regibus debita, fundatur in lege naturæ: nam nascimur subditi; in lege etiam morali, quā patres tenemur honorare, Reges autem Patres sunt. ^r Papa non potest dispensare, ut honor Paternus non exhibeatur Regibus; juramentum assertorium & de præsentī, quale hoc est ex maximā parte, solvendum non esse docent Scholæ vestræ. ^u Divus Augustinus laudat Regulum, quod mori potius voluerit, quam juramentum violare. Plus bonæ mentis erat in captivis illis ethnicis Romanis, de quibus ^x Aulus Gellius, quam in nostris Neoromanistis: nam illi de jūrio victi

q̄ Terent. in Hecyr.

r Pol. Virg. de invent.

l. 4.

f Aquin. 2:

2. q. 94. art.

5. & q. 100 art. 8.

r Aug. de

Acona. de

pot. Eccles.

q. 51. de dis-

pen. 4. præ-

cep.

u De Civ.

Dei l. 1. c. 15

x L. 7. c. 11

se redituros in castra punica, nullis cognatorum orationibus flecti potuerunt, quominus ad Hannibalem redirent: quoniam verò duo ex horum numero, æquivocatione vocis Hannibali illuserunt, aded inestabiles & invisi Romanis fuerunt, ut prædamnis & ignominiiis quibus affecti sunt, tædium vitæ ceperint, necemque sibi consciverint. Si Iesuitæ tunc temporis extitissent, in frustra discerpi, aut in culeo cum Gallo, serpente, & Simia insuti, in Tiberim projecti fuissent. Iosuah volebat violare iusjurandum quod fecerat cum Gibeonitis: nec exploratores cum Rahab, quamvis meretrice. Quantopere Deus detestetur eos, qui iuramentum fidelitatis solvunt, testatur miserandus Sedechiz interitus, vide Ezech. 17. et excidium illud Christianorum, sub Vladislano Polono & Iohanne Hunniade, ob iuramentum violatum cum Amurathe Turcâ, suasu Eugenii Papæ.

te Verba Christi Mat. 16. Quodcunque
 « solveris super terram, &c. de solutione
 iuramenti interpretaris. Sed parum propitio Mercurio. Nam omnes interpretes veteres & recentes, exceptis pauculis Pontificiis modernis, de solutione peccati, non iuramenti intelligunt, Imò Christus suorum

rum

rum verborum optimus interpres, sic expo-
nit : Quorum, inquit, peccata remisistis *Is. 40. 23.*
remittuntur, &c. Præterea ; hæc potestas
tribuitur omnibus Apostolis, *Mat. 18.* ergo
eorum successoribus : infimus igitur Sacer-
dotum potest secundum te, absolvere sub-
ditos à juramento fidelitatis. Sic eodem
ariete labefactas & Regum & Pontificum
authoritatem ; sanè subtilis es Tonfor, sed
crassus Theologus.

“ Sed inquis ; Is in cujus gratiam jura-
“ mentum susceptum est, potest illud re-
“ laxare, ergo & Pontifex potest. Res. In-
juriam illatam, aut debitum promissum,
potest quis relaxare, sed juramentum quate-
nus est pars divini cultus, & Deus in testem
adhibetur, nemo præter Deum relaxare po-
test. Qui juramentum violat, nomen Dei
frustra sumit, perjurus fit, Deum testem
mendatio adhibuit ; ergo ille solus jura-
mentum relaxare potest, qui jurisjurandi Le-
ges condidit. ^a Cui alii prævaricatores legis
absolvere licet, nisi legis auctor ? ^b Homo
Deo non est major, nec remittere servus po-
test, quod in Dominum commissum est.
^c Qui ergo indignos solvit, propriam potesta-
te se privat. Deinde, enthymematis cui con-
“ sequens negatur : Is in cujus gratiam ju-
ramentum

^a *Cyrrill. A-
lexand. in
Is. 40. 23. 56*
^b *Cyprian. de
lapsis scilicet. 7*
^c *Lamb. l. 4.
sent. dist. 18.*

« ramentum ſuſcipitur, poteſt illud relaxa-
 « re, ergo Papa poteſt. At juramentum,
 Tonſor, apud noſ, ſuſcipitur non in Papæ
 gratiam, ſed Regis; nec tamen hic relaxare
 « illud poteſt ut dixi. Sed oculos tuos ob-
 « ſedit ꝛ^o *exbr*Ⓞ, cum Scotos ſcriberes ab-
 « ſolutos à juramento fidelitatis, quo Ma-
 « ritz Reginz adſtricti erant. Quis eos ab-
 ſolvit? an Calvini genius, ut tu parum in-
 genuè garris? Sane Papa Eugenius, non
 Calvini genius docuit juramenti fidem vio-
 laridam. Sed malus tuus Genius dum in-
 dugebas genio, hæc mendacia tibi ſuggeſ-
 ſit. Legibus vivitur, non exemplis. Ex-
 emplum illud de ſeditioſis quibuſdam Sco-
 tis, facti eſt non juris: nam ſanioris judiciĩ
 Scoti, Mariam non jure, ſed ſummā injuriā
 regno ejectam agnoſcebant. Cū Abſo-
 lom & Iſraelitz, conati ſunt Davidem ſolio
 deficere, an Moſaicus Genius Iſraelitas à
 Davidis obedientiā liberos pronunciavit?
 horum ſeditio non imputanda Moyſi, nec
 Scotorum, Anglorum, Gallorum, &c. Cal-
 vino aut Euthero. De jure Batavorum lege
 illos qui pro eo ſcripſerunt. Sed urges ver-
 ba Knoxi, dicentis, Juramentum non obli-
 gare Chriſtianos, ut obediant tyrannis con-
 « tra Deum, &c. Hæc verba, ais, Knoxum
 fu-

« f
 nan
 hoc
 erant
 min
 end
 qua
 bari
 obſt
 Hæc
 tu n
 xille
 dem
 Apo
 pe d
 horr
 «
 « ju
 « no
 Miſe
 nunc
 quo
 ſed d
 meti
 annis
 Papa
 rebuſ
 bebar

« fudisse ex Calviano tripode; assentior;
nam Apollinis non est magis verum atque
hoc responsum. ^d Primi Christiani subditi ^d *Aug. l. 11.*
erant Domino temporalis, sed propter Dd. ^{9.3.}
minum æternum, non contra. Reges audi-
endi usque ad aras. Præstat Deo obedire ^{*Ab. 4. & 5.*}
quam hominibus. Daniel cum sociis nolle ^{*Dan. 3. 18.*}
bare obedire Regi Babel contra Deum, nec
obstetrices Pharoni, nec Satellites Saulo. ^{*Exod. 1. 17.*}
Hæc sunt tripodis nostri oracula. Sed nisi ^{*1 Sam. 32.*}
tu nimium haussisses ex Bacchi tripode, di-^{17.}
xisses potius Papæ cathedram esse tripo-
dem, quam Calvinii suggestum: illinc enim
Apollo vester, seu *Ἀπώλλων* potius, filius nem-
pe *Ἀπώλειος*, dum rabie fera corda tument,
horrendas canit ambages.

« Negas Papam imitari Mahometum in
« juramentorum relaxatione, quia huic
« non commissæ claves regni cælorum.
Misellum subterfugium. In angustum opidò
nunc tuæ coguntur copię. Non quæritur
quo jure Mahometus juramenta solverit,
sed de facto quæstio est; hoc factum Maho-
meti Nicolaus primus, qui 200. post eum
annis floruit, imitatus est. Deinde an puras
Papæ nunquam imitatos viros ipsos, in
rebus pessimis? Imagines Ethnici ha-
bebant & adorabant, non acceperunt ra-
men

• Hiſt. 7.
214.

men à Deo claves vel mandatum idola colendi; hos nihilominus in uſa imaginum imitatur Papa, ab his enim imagines habemus, inquit * Eufebius. Multa ridicula dogmata & abſurdos ritus, muruſus eſt Papa ex Alcorano. Præterea, per claves intelligunt omnes interpretes prædicandi munus, & diſciplinam eccleſiaſticam excommuni- candi, & abſolvendi; ſed nullus poteſtatem relaxandi juramenta. 4. Si per claves intelligas jus abſolvendi juramenta, hæ non magis datæ ſunt Papæ quam Mahometo, ergo non minùs poteſt hic quam ille juramentum ſolvere; reſtat ergo Papam eſſe Mahometi ſimiam, & te impudentiſſimum Syco- phantam; ſed videamus hujus fabulæ ca- taſtrophem.

CAPVT.

CAP. VII.

Num Sereniss. Britannia Rex sit fidei Catholicae antiqua defensor?

Nihil hic audio præter Clau-
diana tonitrua; certè Ar-
chyas crepitaculo suo, aut
Dodonzû cymbalum non
adeo nos obtunderent, ut
Locutuleius hic Tonsor insipida garrulitate
sua: qui nihil præter ampullas loquitur, &
sesquipedalia verba. Nonne occurrit tibi
quid Tonfori cuidam impendiè loquaci,
respondit Archelaus Rex: Tonsor circum-
ponens lintea, subinde rogabat quomodo
radi veller, Silendo, inquit Rex; de te hæc
fabula narratur; præstitisset omnino siluisse,
quam inter condendum tot futilia verba
“ eructasse: dum vocas nos Alastores, No-
“ vatores, Caprarios, Anseres, Lutherico-
“ las, Calvinicolas, Sectarios, &c. Evan-
“ gelium nostrum Sabaudicum, Saxoni-
“ cum, Lemannicum, &c. Huj lingua quo
vadis?

vadis ? longè præcurris mentem ? Certe
 Tonsor, nisi effrenis hæc tua bestia fræno
 cohibeatur aliquo, abripiet te in præcipiti-
 um. An more meretriculæ rixare est dispu-
 tare, miserum hoc est ignavorum subterfu-
 gium, cum propugnare errores nesciant, ad
 rixas, calumnias, & mendacia confugere.
 Sic tu, Flectere si nequeas superos Ache-
 ronta moyebis. Mirum Pontificem non ti-
 pedo percutere, ut olim ^f Memnon hastâ,
 militem quendam Mercenarium, convicia
 jacentem in Alexandrum, inquiens: ego
 te alo ut pugnes adversus Alexandrum,
 non ut illi maledicas. Sed tu illis responde
 vicissim, ut Zoilus quondam viro erudito:

*f Plutarch.
 in Apoph.*

*g Helian. l.
 11. de var.
 his. c. 10.*

Et omnibus inquit maledico, *ὅτι πῶτον ἀγῶν
 ποιεῖται ἐν ἀνάγκῃ*, quia male facere cum ve-
 lim nequeo. Sed nolo hîc tecum cornicari.
 Ex totâ tuâ Battologiâ, & nugarum Iliadè,
 “ hoc enthymema elicio: Lutherus damnat
 “ Carolum quintum, & Henricum octa-
 “ vum Angliæ, quod encomium defenso-
 “ ris fidei sibi tribuunt, ergo Britanniz
 “ Rex non est jure Catholicæ fidei defen-
 “ sor, & ex mente Lutheri. Res. Non se-
 qui, nam 1. Carolus fuit Protestantium ho-
 stis, sic Henricus, cum fidem Papanam scri-

pro

pto tuebatur adversus Lutherum ; ergo me-
ritò Lutherus titulum hunc illis negat, erant
namque tum fidei veræ eversores non de-
fensores. 2. Licet fides si consideres Dei
potentiam absolutam, non egeat humano
præsidio, Deus tamen utitur eo ad tuendam
fidem, quatenus operatur per media ordi-
naria. divinæ legis defensores erant Reges
Iudæorum, sic Christianæ fidei, nostri Re-
ges, hisce tamen defensoribus nec hæc nec
illa eger, si Dei potentiam intuearis : at si
voluntatem patefactam, horum ope indi-
gent. 3. Non simpliciter negat Lutherus
Reges esse fidei defensores ; imò apertè air,
Regum officium esse bonos seu fideles de-
fendere, sed illos irrider, qui arroganter ja-
ctabant se veræ fidei summos defensores,
quasi ab iis fides pendeat ; cum Deus ipse
summus sit defensor, Reges vero ejus mini-
stri & vicarii. Et sanè, ut quod res est di-
cam, Regum præsidium in fide tuendâ si-
culneum est, nisi adsit divinum auxilium.
Quoties Iudæorum fides oppugnata ? quo-
ties ejus defensores expugnati ? an hîc ergo
stultescit Lutherus ? malumus cum eo stul-
tescere, quam tecum sapere. 4. Si Luthe-
rus fuisset hic lapsus, quid opus erat tanto

ver-

h. Ezech.
xxxvi. 6. in
q. 1. p. 1.

verborum strepitu? humanum est labi; &
gravius lapsi sunt Pontifices tui. 5. In ver-
ba Lutheri non juravimus, non est ille no-
bis senex Samius, ut Pontifex vobis, de cu-
jus (autis ipse) dubitare nefas est. 6. Dum
vocas Lutherum quintum Evangelistam, ne
tu magno conatu magnas nugas dicis. quin
injurius es Clementi 8°; h ille enim titulum
hunc quinti Evangelistæ libenter sibi attri-
buit. 7. Dum garris nos Lutherum habere
“ tanquam tertium Eliam, ostendis te ipsum
tertium Catonem, aut octavum Sapientem,
id est, fatuum: licet enim vos agnoscat
Papam Dominum Deum vestrum, nos Lu-
therum non agnoscimus tertium Eliam, &
tamen si zelum ejus in asserendâ veritate
consideres, sine piaculo alter Elias vocari
“ potest. 8. Cum ais, Reges ex Lutheri
“ sententiâ, grandioribus literis appellan-
“ dos Liçtores, Carnifices, & subulcos
“ Dei: & mentiris, & mendacium dicis:
quia sciens falsa asseris, Lutherus enim di-
cit Reges pastores esse, & quasi Liçtores,
& Carnifices Dei. An esse similem Liçtori
seu Carnifici, est Carnificem & subulcum
esse? certe, Tonsor, nihil hoc ad Parmeno-
nis suam. Liçtores Græci λητορῆς vocant,
id

id est publicos ministros: *Ant.* namque populus est, ut observat *Ascentius*.¹ At Apo-
 stolus Reges vocat *Λειτουργοι*, id est, Lictores. *In cap. 3. lib. 12. Aul. Gellii.*
 Deus in Scrip. comparatur Leoni, Vrso, &c. *Rom. 13. 8*
 Christus Cervo, Ovi, &c. Pastores Canibus:
 an ergo tales erant, & grandioribus literis
 sic appellandi? an nefas est Reges carnifici-
 bus comparare? Imo indignum facinus,
 Tonsor, faxo ex me audies. Olim ipsi Prin-
 cipes carnificum officio fungebantur: Io-
 suah suspendit; Reges, Gedeon occidit cap-
 tivos Reges, quos filius prae aetate occidere
 nequivit: vir primarius Doeg, interfecit
 Sacerdotes quos Sauli proceres interimere
 noluerunt. Carnifices erant Samuel, cum
 peremit Agagum: Banaia, cum Ioabum:
 Phineas, Scottatores: Elias, Baalitas: Moses
 & Levitz, Idololatrias: carnifex est, qui
 carnem facit ex vivente, ^m raro enim carnis *in Scaliger*
 vocabulum in vivente nisi apud Philoso- *Poet. l. 3.*
 phos. At hi Principes carnem faciebant. *c. 35.*
 Iudices capitalem sententiam in facinoro-
 sos ferunt, cur inhonestum est eandem sen-
 tentiam exequi? carnifices quidem male
 adiungit, quia eorum plerique facinorosi
 sunt, & vulgo male sibi conscio formidabi-
 les, & tibi, forte lecto flagellis trimuvrali-
 bus,

Rom. 13.

bus, præconis ad fastidium: quia etiam apud vos irregulares sunt. Sed hæc sunt frivola. Munus hoc publicum non reddit eos facinorosos; & si malè audiunt quia malis terrori sunt, malè audiant Principes, nam terrori sunt malis. Reges portant gladios, fasces, secures, quibus carnifices utuntur: munus quippe idem est. Non mirum autem carnifices apud vos irregulares esse, cum Reges, Iudices, Milites, Duces, & omnes qui puniunt fontes morte, irregulares sint. Inquisitores tamen, Papa, & Cardinales, quamvis sanguinem per alios effundant, irregulares non sunt: idque non injuriâ; nulli namque mortalium magis regulares, quippe qui regulant omnia ad nutum Reguli sui, qui Reguli seu basilisci instar, è basilica sua, viros omnes basilicos, halitu quasi quodam & sibilo inficit, imo conficit.

Rom. 18.

Nunc face suppositâ fervescit sanguis, & irâ scintillant oculi: quia nempe Gordonius hortatur Regem & proceres, ut omnes suas vires conferant ad exitium Papæ. Si hæc adhortatio Dropocista tibi bilem movere, moveat & illa Sp: Sanct: Reddite illi duplum secundum opera ejus, &c. tormentis & dolore afficite, &c. Forte bilem tibi mo-

vet,

ver, quod Hebræi spoliarent Ægyptios, & Cananæos ferro flammâque deleverint; scis nequam præpostera fuerit Sauli misericordis erga Hagagum, & Achabi erga Benhadad? ^{n Seneca.} Victima haud ulla amplior potest, magisque opima mactari Iovi, quam homo iniquus, qualis Papa est. Tandem caninam disputationem tuam vulpinâ exhortatione concludis. Caveant sibi Anseres cum
 « conacionatur Vulpes. Hortaris Regem
 « aures aperire, & morem gerere Pontifici. Sed malè suada est hæc tua Suada. Sat huiusmodi exhortationum habet Rex, quibus non magis movetur: quàm si dura silex, aut steter Marpesia cautes, &c. quare tu cum corvo illo ab Augusto repudiato dicas, operam & oleum perdidisti, nam reverâ surdo canis fabulam.

Hæc sunt Tonstrinæ tuæ nugamenta, Tonsor nugacissime; fateor hîc mihi imparrem tecum congressum: ^{o Catonis dictum.} nam ut tibi male dicere familiare est, mihi prorsus insuetum! hoc tamen me solatur, ^{p Diogenis dictum.} quod nec mihi te laudanti, nec tibi me vituperanti crediturus sit ullus. Interea facesse hinc; cur enim ego te in his conspicio regionibus. ubi jamdiu frigent Tonsores Romani? Si cupias aris

tuz specimen præbere, eas Romam, & Cardinalium ardyum, dropacibus seu Psilothris depilato: lumborumque arcana plantaria volsellis runcato, elixasque nares labefacta forcipe adunco.

q. Alphons. *¶ Namq, meas pridē obsecr^o pervenit ad aures
de sceler. Rumor, et horribilis scelerata infamia Rome,
Rome. l. 3. &c.*

*Pastores odere pecuni, nec pascere curant:
Sed tondere greges, pecorisq, illudere tonse.*

*Fæliciter explicit Rasura,
Alexandri Rossæ.*

F I N I S.

Pa
L4. p
rim.
L1. A
p. 33.
qui C
p. 54.

*Errata, propter Authoris absentiam
commissa, sic corrigenda.*

Pag. 2. lin. 4. lege queritur. p. 6. l. 11. Pilicrepe. p. 8.
l. 4. philosophia. p. 10. l. 10. theolatra. p. 11. l. 2. inte-
ritus. p. 12. l. 19. dele cum. p. 13. l. 1. quereris. p. 14.
l. 1. *Αἰναι*. pag. 15. l. 21. hic est. pag. 27. l. 1. & ταν? an
p. 33. l. 10. Principes. p. 40. l. 24. evomiturus. p. 46. l. 11.
qui Christo. p. 48. l. 10. Dominis. p. 53. qui est bos.
p. 54. l. 12. Malcuth.

OILE OF Scorpions.

*The Miseries of these
Times turned into Me-
dicines and Curing
themselves.*

By FRANCIS ROUS.

Cypr. Epist. 8.

*Deus utiq, qui quem corripit diligit,
quando corripit, ad hoc corripit ut
emendet, ad hoc emendat ut seruet.*

LONDON

Printed by W. Stansby for John Parker,
and are to bee sold at his Shop
in Pauls Church-yard at
the signe of the
three Pigeons.

1623.

OLL E
Scorpions.

The Miferies of the
T O V
dignities and Owing
SPECIAL

Part of the
Cyril Epist. 2.
Dont vint and give
quinto corrent
corrent ad cor corrent ad cor

L O N D O N
Printed by W. Stansford
and are to be printed
not making
the names of
it is for the
Secrecy

TO MY DEARE
COUNTRY, AND
ESPECIALLY TO THE
dearest part of it, my
Country-men of
Heaven.

Brethren, by the Flesh or the
Spirit; or both;

HEN I sawe
the Miseries of
these Times, by
a successive
continuance o-
uer-taking each other, and
the Arrowes of the Almighty
to fall thicke upon vs, it
A 3 seemed

The Epistle.

seemed to mee that Wrath
 was gone out against vs, and
 that the Hand of God was
 against vs. On the which day
 when I saw the durnesse and
 deadnesse of Men, who hauing
 the stripes freshly smarting
 and bleeding on their backs,
 and the Spurs galling in their
 sides, yet are like the Horse
 and Mule that haue no vn-
 derstanding, the dulnesse of
 the people seemed to me more
 fearful then the punishments.
 For when a Nation grows
 stupid and senselesse as the
 Chastisements of God, and
 doth not or will not under-
 stand Gods meaning in them,
 where goes out a speech from
 the Highest, Why should they
 be smitten any more & where-
 about E A of

The Spirit.

as this is the meaning, In
 stead of a fatherly Correc-
 tion, there must come a smel-
 ling Desolation. Therefore
 though it is necessarie to be-
 come an Interpreter to the
 people, though the meane of
 a thousand, to shew Gods
 meaning in his chastisements;
 for by so much God would haue
 something to be done, the do-
 ing whereof may cure and re-
 move them. It may be that
 some will require a propheti-
 call Spirit, rightly to inter-
 prete the Iudgement of God,
 as the rich Man would haue
 one to come from the Dead to
 comfort his Brethren; but to
 this I give the same answer
 that was given to him, That
 the Description was left unto
 us

The Epistle.

us for sufficient Interpreters.
As Gods chastisements have
bene interpreted in them, so
may we still interpret them.
By this paternes have the Fa-
thers and Ancients of the
Church made construction of
Gods Judgements, and by
great Reason. For God is
still one and the same both in
Justice and Mercy, and there-
fore he hath left one and the
same Word, whereby to con-
firm his Judgements and
Mercies. Accordingly from
Gods Word in the old Te-
stament, Saint Paul tells us
in the New, That Gods pu-
nishments on the Israelites
in the first Times of the
World, are to be examples
to us on whom the ends of
the

1. Cor. 10. 11

The Epistle.

the World are come. There-
fore let us boldly, because
safely, march under the
Shield of so great an Ex-
ample, believing with him
that now, as heretofore pu-
nishments and sinnes are
tyed together. Indeed, if
God would have altered his
course, and by a new kind
of government send general
punishments where there are
not general sinnes, there
might have bene need of
new Prophets, to haue brought
vs Newes of a new Dispensa-
tion. But before wee begin
this warrantable Interpre-
tation, let vs turne our Eyes
to things most dangerously
unwarrantable, the Abuse
and misconstruction of Judge-
ments

The Epistle.

ments commonly used. Some
take no notice at all of the
strokes of abie Wrath, but
with the Mirth and Mad-
ness of Wine and Pleasures,
take away the knowledge of
it, as the Sacrificers in the
Valley of Hinnon, by the
noise of Instruments took a-
way the cries of their sacri-
ficed Children. Such merry
men, singing and dancing to
the Fidd, and mirth full fan-
gling, the miserie of Jo-
seph, no doubt, will cry out
with Judas. Wherefore ser-
ueth this maske? and with
Davids brother, out of the
pride of abine heart aration
came downe so the himself.
But I answer with David,
Is there was a Cause, yea, &c.

1177

nen

The Epistle.

and the greater Cause, be-
cause the Lion hath roared;
and such beasts are not a-
fraid; so that the greater
the number is of these mad
men of mirth, the greater
had needs to be the company
of Mourners. In the mourn-
ing of that Company, it is
the mourning of the penitent,
that maintaines the mercy
of the Disinquent, and it is
the true righteous Men, that
keepe fire and brimstone from
a company of abominable So-
domites.

Others there are that gaze
on the stroke, and stand a-
stonied at their miserie, but
look not up to the highest
Scriber; yea, by murmuring
and repining, not to hit the
stones

The Epistle.

3

5

stones that are ignorant as
beasts. The third sort there
is, that with earthly Balmes
will cure the strokes of Hea-
ven; and by the strength of
their power will bind the
hands of Omnipotence; and
by the swiftnesse of their little
Wits, will supplant the Coun-
sells of an infinite Wisdom.

All these are out of the way;
and either seeke no Remedies;
or false Remedies; or Remo-
dies out of order.

Therefore with Elihu,
when I saw there was no an-
swer in the mouth of these
men, I thought so answered
my part and to shew mine
opinion. For my Heart was
full and the Spirit within
constrayned mee, & a strong
desire

The Epistle

define, possessed me that God
might be pleased and appea-
sed, that my Country men
might be both temporally and eter-
nally saved, and out of this
scale the fire burnt out, and
these following words have
issued.

If any finde yet another
fault, that the worke is great,
and this worke is little, I
answere, That a little Boat
may find man on a large
Commons, and the Discourse
that of it selfe is little, may
define them into a large
Country, where by their
owne Reason they may make
a large Discovery. It stand-
eth on the large Field of Con-
sideration; and therein may
take

The Epistle.

much as thou knowest that
it enlarged; so much better
enlarged in thy other himself;
for by yielding to great
Rouche and great Strife-
ment thou shalt make it
great, in the growth of good
Thoughts and good Actions.
Therefore complain not that
it is little, when thou mayest
make it greater thy selfe; and
indeed this greatnesse is most
to be desired. For then shall
it somewhat resemble the
Sermon of Iohn, which was
little in words, but great in
operation; for it turned and
saved a populous Citie. But
this greatnesse, comes chiefly
from the Greatest; so him
therefore, let vs pray, Turne
vs; O Lord, and wee shall be
turned. Amen.

[The text in this block is extremely faint and largely illegible due to the quality of the scan. It appears to be a list or index of items, possibly names or titles, arranged in several columns. Some words are difficult to discern but may include terms like 'A...', 'B...', 'C...', 'D...', 'E...', 'F...', 'G...', 'H...', 'I...', 'J...', 'K...', 'L...', 'M...', 'N...', 'O...', 'P...', 'Q...', 'R...', 'S...', 'T...', 'U...', 'V...', 'W...', 'X...', 'Y...', 'Z...']

The first Consideration shewes,
That God is offended, when
we are punished, and this ap-
peares euen by the weight of
the punishments. *Seet. 1. pag. 5.*

A first, The Pest
A second, Decay
A third, Pouertie
A fourth, Dearth,

A Digression, to re-
ments. *Seet. 6.*

A first, Swearing a
A second, Drunken
A third, Vnthank
A fourth, Deceitfu
A fifth, Vnnatural
A sixth, Declinati
A seventh, Back-s

The second Consideration, that
Gods wrath punishing, is pro-
uoked by our great sinning. *Sec.*
1. pag. 41. Our sinnes are
great, for wee may discouer
these,

which hath with
it three wretched
Absurdities,

An eighth, Monstr

The Cure of
our Miseries
is the work
in hand; and
this work is
advanced by
sine Consi-
derations,
whereof,

Hereunto i
grie with
Seet. 14.

The Pestilence. *Sect. 2. pag. 8.*
; Decay of Trade. *Sect. 3. pag. 15.*
; Pouertie and Consumption of Treasure. *Sect. 4. pag. 21.*
; Dearth, Tempests, and vnseasonable weather, &c. *Sect. 5. pag. 28.*

Hereunto is annexed
tion, to remoue certayne preposterous Remedies of Gods punish-
.*Sect. 6. pag. 36.*

wearing and Blasphemie. *Sect. 2. pag. 53.*
; Drunkenesse. *Sect. 3. pag. 67.*
; Vnthankfulnesse. *Sect. 4. pag. 76.*
; Deceitfulnesse of Trade. *Sect. 5. pag. 81.*
; Vnnaturall filchinesse. *Sect. 6. pag. 87.*
Declination to prophanenesse. *Sect. 7. pag. 96.*
; Back-sliding to Idolatrie. *Sect. 8. pag. 108.*

ath with
wretched
ies,
(First, Turning from a spirituall worship vnto carnall
Idolatrie. *Sect. 9. pag. 111.*
Second, Partaking a Religion laden with bloud.
Sect. 10. pag. 131.
Third, Running from God preseruing, to God destroy-
ing. *Sect. 11. pag. 140.*

Hereunto is annexed a Medicinable Corollarie, con-
tayning some vndenyable markes of Antichrist.
Sect. 12. pag. 153.

ch, Monstrousnesse of Apparell &c. *Sect. 13. pag. 166.*

ereunto is annexed an Antidote for the Vulgar, who are not an-
grie with these great finnes, but with the punishments of them.
Sect. 14. pag. 188.